

GORENJSKI GLAS

GLASILLO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Če si porinjen, plavaj,
sicer utoneš

Slavko Zalokar, direktor Tekstilindusa Kranj in dobitnik nagrade občine Kranj, se spominja, da so že takrat, ko je bil kranjski župan, na dolgo in široko razpravljal o prestrukturiranju gospodarstva ...

stran 3

Dovolj je obljud!
Hočemo vodo!

Na zboru krajanov na Srednji Dobravi so v pondeljek zvečer ogorčeno zahtevali, da jim predstavniki občine in odgovorni komunalci povedo, zakaj do danes še ni niti narejena in kdaj bo ...

stran 4

Lutke govore otrokom
in odraslim

Čeprav je tudi lutkam v teh dneh vroče, se vendarle pod dodatno toploto žarometov pripravljajo, da bodo nastopile z novo predstavo po zapisu Cveta Severja ...

stran 5

Z delom do uspeha

Pavel Okorn, 32-letni Kranjčan, je patentiral voziček za računalniško opremo. Koristen pripomoček ...

stran 6

Stranišče je

gospodarjevo ogledalo
Na kmetih pravijo: stopi v hlev in vi-del boš, kakšen imajo red v kuhinji. Kakšna pa so kranjska stranišča ...

stran 12

Lesarji izjeme izjem

Pred vrati so izplačila julijskih osebnih dohodkov, ki so v primežu novih zakonov. Osebni dohodki ne smejo več prehitovati dohodka, kar ob zajetiju cen seveda ozi manevrski prostor. Cilj je, da ne bi delili nezasluženega, da ne bi zajemali iz akumulacije in s tem spodbavali temeljev za prihodnost. Kolektivi morajo zdaj poleg periodičnih obračunov predložiti tudi julijskega, če bodo v nalogih za izplačilo osebnih dohodkov zahtevali preveč, jim ga bo SDK zavrnila. Na Gorenjskem večjih pretresov ne pričakujejo, jasno sliko bodo v naslednjih dneh seveda dala izplačila.

Posebno poglavje so izgubari, ki jih je udaril novi zvezni zakon o sanaciji. Malce sape so jim še pustili, saj bodo zaradi neskladja predpisov zdaj še upoštivali republiškega, ki je le nekoliko manj strog. V tem smislu, da izvršni sveti lahko ugotove objektivne razloge izgube in torej izgubarju še pogledajo skozi prste. Izjeme pa so seveda tisti, ki jih navaja že zakon: elektrogospodarstvo, premogovniki, zdravstvo in socialno varstvo, pretežni izvozniki, sezonti itd.

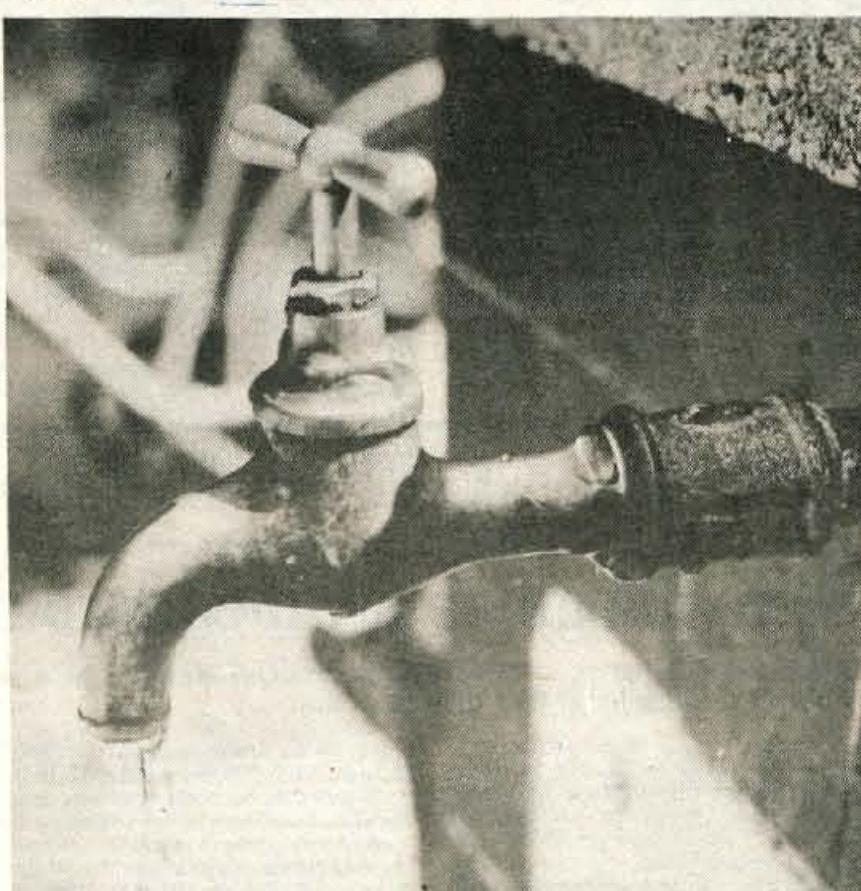
Ko preletimo svež seznam izgubarjev na Gorenjskem (po periodičnih obračunih za drugo letosnje tromesečje) najdemo na njem največ izjem. Izjeme izjem so praktično le lesarji, z njimi bodo torej imeli izvršni sveti največ opravka.

Celotne izgube na Gorenjskem znašajo 2.661 milijon dinarjev, od tega v gospodarstvu 2.602 milijona dinarjev. Če odštejemo še 314 milijonov dinarjev izgube v Rudniku urana Žirovski vrh, ki je v ustanavljanju, pa znašajo 2.288 milijonov dinarjev. Skoraj polovico jih je v elektrogospodarstvu, kjer znašajo 1.001 milijon dinarjev. Naslednja velika skupina so gostinci, ki so kot sezonti prav tako izjema; znašajo 744 milijonov dinarjev, od tega 715 na Bledu, kjer so tik pred sezono še veliko gradili in so bili nekateri objekti zaprti.

Gorenjski lesarji pa imajo 469 milijonov dinarjev izgub, če pristejemo še Jelovičino trgovino pa jih je 537 milijonov dinarjev. Najtežje je v Alplesu v Železnikih, kjer znaša 445 milijonov dinarjev.

Gorenjske izgube so tako širirat večje kot lani v tem času, ko so znašale 577 milijonov dinarjev. Primerjalno jih še ni moč oceniti, saj slovenskih podatkov še nimamo.

mv

Po nekaj vročih poletnih dneh so v nekaterih naseljih že imeli probleme s pitno vodo. V Lipniški dolini, v Smledniku, v delu Dupelj ...

Takoj dodatno zajetje Kroparice

Radovljica, 8. avgusta — Po zboru krajanov v pondeljek zvečer na Srednji Dobravi so se v torek sestali predstavniki izvršnega sveta, samoupravne interesne komunalne skupnosti in Komunalnega gospodarstva Radovljica.

Ocenili so, da je glede na pomanjkanje pitne vode v Lipniški dolini treba takoj začeti preverjanje vse dosedanje projektno rešitve za desni breg Save. Zaradi sedanjih težav in pomanjkanja pitne vode pa bodo intervencijsko triesto metrov višje od sedanjega zajetja na Kroparici zajeli dodatnih deset litrov na sekundo. Ocenili so, da ta poseg ne bo bistveno vplival na sedanji pretok Kroparice. Ta začasni poseg mora biti po dogovoru v torek opravljen do sobote (jutri). Do takrat pa velja omejena poraba pri dobavi pitne vode po urniku oziroma programu, ki je bil dogovorjen lani na sestanku v Lipnicah.

A. Ž.

90 MERKUR KRAJN
let pravi ljudje na pravem mestu

Po nekaj dneh poletne pripeke

Prve hiše že brez vode

Obnavljamo in preurejamo prostore za razbohoteno občinsko upravo, prirejamo imenitne simpozije in seminarje (na katerih je izobraževanje dokaj pogosto postranskega pomena), poskušamo vesoljnemu svetu dokazati, da smo sposobni prirejati najpomembnejša mednarodna tekmovanja, mižimo pred brezobzirnim zapravljanjem družbenega denarja in podobno, ob tem pa ne moremo zagotoviti ljudem dovolj pitne vode, komajda uspemo sproti zakrpati razdrapane in luknjičave ceste, zagotoviti človeku dostojno preskrbo z osnovnimi živilji ... Po nekaj sušnih dneh so namreč na Gorenjskem, kjer je na desetine neoporečnih vodnih virov, ostale prve hiše, zaselki ali celo naselja brez pitne vode ali je iz pip le curljalo.

Mar ni lahko koga sram, da so na Meji, v vasici sredi Sorškega potja, med republiškim središčem in industrijsko razvito kranjsko občino, dobili vodovod še pred nekaj leti in da za ta problem nekateri vodilni možje v občini sploh niso vedeli. So moralni Možjančani, krajani vasice nad Preddvorom, res toliko časa negodovati, hoditi po vodo v zbiralnik ali jo celo voziti iz doline, predno so se jih lani končno usmili? In to kljub načelnemu stališču, da mora hribovski svet ostati posej, ker je pomemben za naš načrt splošnega ljudskega odpora.

Gnev, ki so ga v pondeljek zvečer izrazili krajanji Dobrave v Lipniški dolini na občinsko vlado, na Komunalno gospodarstvo Radovljica in na druge, za preskrbo prebivalstva z vodo odgovorne organe in ljudi, je povsem razumljiv — že zato, ker pomanjkanje vode (to, kar je osnovno za človeka dostojno življenje) ne gre skupaj s prvimi roboti v naših tovarnah, z računalniško krmiljenimi napravami. Po eni strani poskušamo slediti razvitim (in prav je tako), po drugi strani nas že nekajdnevna suša opozori, da smo še precej nerazviti.

Vode je na Gorenjskem dovolj, prav tako denarja, le naložbe, ki so človeka vredno življenje najpomembnejše, bi morale dobiti prednost. Mar ne?

C. Zaplotnik

Gneča na cestah

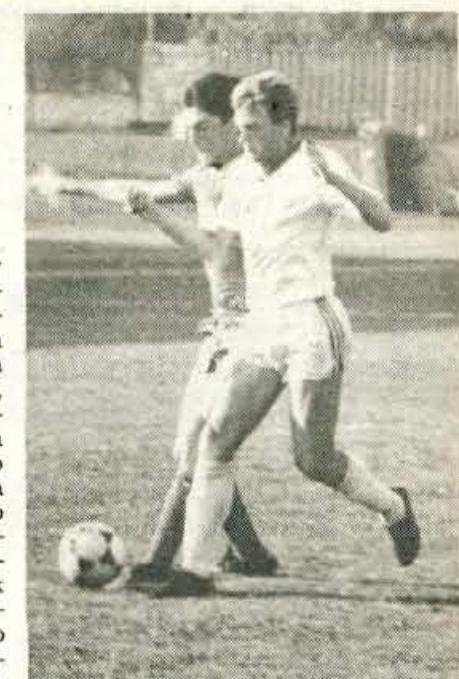
Veliko zverižene pločevine in telesnih poškodb

Kranj, 5. avgusta — Vrhunc turistične sezone, povezan z gnečo na cestah, ki vodi proti morju, se odraža tudi v »črni (cestni) kroniki«. V nedeljo je počilo na Jepcici in v Podtaborju, v pondeljek in torek je bilo več nezgod, v katerih sicer niso ugasala življenja, vendar je bilo več udeležencev v prometu hudo telesno poškodovanih, v četrtek zjutraj smo slišali o nezgodi s smrtnim izidom v Domžalah. Med razlogi za nezgode prednjačijo utrujenost od dolge vožnje, prehitra vožnja, neupoštevanje prometnih predpisov.

Italijanski državljan Carlo Stefano Seccia je v pondeljek popoldne zaradi preutrujenosti zapeljal na avtomobilski cesti Kranj—Ljubljana, med Vogljami in cestninsko postajo Torovo, na odstavni pas, treščil v varnostno ograjo in se potem še prevrnil po jarku ... Voznik osebnega avtomobila s kamp prikolico Wij-

bren Boomsma z Nizozemske je v ostrom ovinku v Logu zaradi preveličke hitrosti zapeljal na mokrem cestišču na nasprotni vozni pas in zaprl pot vozniku motornega kolesa Guentherju Obertimpflerju iz Italije, ki se je v nezgodi hudo telesno poškodoval ... Nizozemska kolesarka Gertruda Hoffman je pri vožnji po klancu navzdol na cesti od Zatrnika proti Krnici padla in se huje telesno poškodovala ... V Dovjem se je v torek pripetila nezgoda zaradi nepravilnega prehitovanja. 31-letni voznik motornega kolesa Miha Pelko z Bleida s 13-letno sopotnico Aleksandro Ursič iz Ribnega je v Dovjem prehitel tovornjak z voznikom Hermannom Padrom iz Mojstrane, ko je leta že zavjal na levo. Trčenju sta se motorist in sopotnica hudo telesno poškodovala, škoda je bila za dva milijona dinarjev.

(cz)

V prijateljski nogometni tekmi sta na stadionu Stanka Mlakarja igrala domači Triglav in prvoligaš Reka. Vstop na tekmo je bil prost. Rečani so zmagali s 4:0. — Foto: F. Perdan

36. GORENJSKI SEJEM KRAJN, 15.-24. 8. 1986

- BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE
- KMETIJSKO-GOZDARSKA MEHANIZACIJA
- REZERVNI DELI
- POHIŠTVO, BELA TEHNIKA
- KONFEKCIJA, DEKORATIVA

VRSTA UGODNOSTI IN SEJEMSKE CENE

0%

VEČERNI ZABAVNI PROGRAM S PLESOM

Pohištvo: MEBLO, MARLES, BREST, ALPES, SAVINJA, MOBILIJA, ŠIPAD, Elgo : GORENJE, TOMOS, ROG, LTH, ISKRA, KERAMIKA Krapina, Supermarket : METKA, BPT Tržič, TEKSTILANA Kočevje, ODEJA,

OD 15. DO 24. AVGUSTA

murka

NA GORENJSKEM SEJMU V KRAJNU

Dekorativa : TEKSTILANA Kočevje, Moda : SVILANIT,

Avtomurka : IMV N.mesto

PO SLOVENIJI IN JUGOSLAVIJI

Genscher na obisku

Dubrovnik — Na uradni obisk v Jugoslavijo je prišel zahodnonemški zunanj minister Hans Dietrich Genscher in se v vili Lapad sešel z našim zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Raifom Dizdarevicem. V pogovorih ne gre samo za obravnavo vprašanj sodelovanja med državama, ampak je zahodnonemški voditelj diplomacije Dizdareviča in sodelavce seznanil s pogovori s sovjetskimi in ameriškimi voditelji ter odnosi med velesila. Govora je bilo tudi o pripravah na jesenski sestanek o evropski varnosti in sodelovanju na Dunaju ter o položaju neuvrščenega gibanja pred konferenco v Harareju.

Union pivo na tujem

Ljubljana — Ljubljanska pivovarna Union bo letos napolnila v sode in steklenice 1.800.000 litrov piva. Polletni načrt je Union presegel za petino. Povečal se je tudi izvoz piva in sicer največ v Avstrijo in Italijo. Z novim izdelkom, ki vsebuje manj alkohola, pa je največja od 20 jugoslovenskih pivovarn prodrla tudi na Švedsko.

O deviznih posojilih jeseni

Beograd — Jugoslavija je še vedno žeja deviz, zato je treba spodbuditi vse vire pridobivanja deviz in to ne le v združenem delu, ampak tudi pri posameznikih. Zato je oživel predlog za ponovno uvedbo posojil na prodane devize, ki so bila lansko jesen ukinjena. Predlaganih inačic je za zdaj še več. Ena pravi, da bi imeli to pravico samo zdenci, druga pa omenja tudi naše občane, ki imajo devizne račune in hranilne knjižice. Če posojila bodo, bo zanesljivo nad njimi večja kontrola.

jk

Jugo vozi tudi po levi

Sarajevo — V Crveni zastavi, ki ima sedaj kolektivni dopust, teče prodaja nemoteno. Na angleški in novozelandski trg so poslali prve avtomobile jugo GV, ki imajo volan na desni strani in vozijo po levi. Crvena zastava bo letos izvozila okrog 300 takšnih avtomobilov.

Marles v Ameriki

Maribor — Zastopniki Marlesa so se pogovarjali s predstavniki ameriške tvrdke International Corporation Trade iz New Yorka o prodaji 800 posebnih montažnih stanovanjskih hiš v Ameriki, vrednih 15 milijonov dolarjev. Ta posel naj bi Marles uresničil v dveh letih. Marles v ZDA ni neznan, saj je tam že postavljal vzorčno stanovanjsko naselje 60 montažnih hiš. Gre za hiše podeželskega tipa, namenjene večjim družinam.

Manjša poraba bencina

Zagreb — Zagrebška INA je ugotovila, da je poraba bencina manjša, kot je bilo načrtovano. Tudi avgusta bo naftnih derivatov dovolj. Rafinerije delajo s polno zmogljivostjo. Julija so predelale kar 708.000 ton surove naftne, zato so se že pojavile težave pri skladuvišču viškov, predvsem kurilnega olja in primarnega bencina.

Iskani kruh

Beograd — Kakovost kruha pada, njegova cena narašča, pojemo pa ga vsak dan več. Povprečen Jugoslovan poje dnevno vsaj 350 gramov kruha. Manjši so dohodki, več gre kruha, vendar se najmanj 10 odstotkov specenega kruha še vedno znajde v smeteh. To pomeni letno blizu 300.000 ton pšenice.

jk

Anton Grošelj, nagrajenec skupščine občine Jesenice

Dobro delo bolje plačati

Jesenice, 7. avgusta — Anton Grošelj je sodeloval pri dveh velikih železarskih naložbah, več let pa je bil aktivni družbenopolitični delavec — Če bi bile prekinite dela rešitev, bi vsi prekinili delo.

Ob letosnjem občinskem prazniku mesta Jesenice je prejel priznanje skupščine občine tudi Anton Grošelj za uspešno delo v Železarni in za delo v družbenopolitičnih organizacijah. Anton Grošelj je sodeloval pri načrtovanju in uresničitvi dveh velikih železarskih naložb, tako pri obnovi stare valjarnice in pri naložbi v novo valjarno na Beli, kot družbenopolitični delavec pa je v zadnjem času aktivno delal pri uresničevanju programa družega občinskega samoprispevka.

»Samoprispevkom so Jeseničani zgradili dve šoli in dva vrtca,« pravi Anton Grošelj. »Nenehno so bile te-

žave s podražitvami, saj so bile podražitve gradbenih del vedno za okoli 20 odstotkov višje kot je bilo mesečnega samoprispevka. Ob koncu je za telovadnico na Beli zmanjkal denarja, a zdaj je investicija s pomočjo izobraževalne skupnosti vendar pokrita. Tisti, ki smo delali v gradbenem odboru, smo vedno menili, da bi morale biti pred uvedbo samoprispevka urejene zemljiške zadeve in načrti in da bi tako z denarjem lahko takoj gradili. Druga pomajkljivost občinskih samoprispevkov pa je v tem, da se gradnja draži zato, ker mora najprej zbrati polovico sredstev, da lahko dobis kredit. Res je, da smo dobili nekaj premostitvenega kredita, vendar pa bi bilo veliko lažje in hitreje, ko se predpisi ne bi tako hitro menjali.«

Bili smo zadovoljni, saj smo denar porabili izključno za gradnjo šolskega prostora in dobro poskrbeli za varnost, kajti gradili so ob šolah,

kjer je potekal pouk in je bilo trebalo zavarovati učence, ki so bili v šoli.

Osebno mislim, da danes dajemo premalo poudarka delu in preveč pričakujemo od dolgoročnih programov. Če sami ne bomo delali in ustvarjali, potem bodo še naprej težave. Napaka je tudi v tem, da dobre in slabe delavce obravnavamo enako in da nam nikakor ne uspe privati take analitske ocene, po katere bi spodbujali dobro delo. Že pred mnogo leti smo v železarni poskušali uvesti analizo delovnih mest, v zadnjem času sta bila še dva poskusa, a vedno se pojavljajo pravljeni sprejeti.

V zadnjem času se po Sloveniji povajljajo prekinite dela. Mislim, da ninič ni nogeče ničesar doseči, saj je na koncu denar spet treba od nekodaj dosegli, potem bi kar vsi prekinili delo. Težav in problemov se je treba lotiti veliko bolj stvarno in veliko bolj resno.«

D. Sedej

V Ljubljani te dni poteka seminar, ki ga organizira Mirovna Univerza iz Belgije skupaj z Republiško konferenco ZSMS.

Mirovna gibanja v mednarodnem letu miru

Ljubljana, 5. avgusta — Mirovniki iz različnih držav so se v ponedeljek zbrali v Ljubljani na mirovni seminarju, ki bo trajal deset dni.

V letosnjem letu se je predvsem v slovenskem glavnem mestu mirovno gibanje močno razvilo. Delovna skupina za mirovna gibanja pri RK ZSMS in Sekcija za kulturno miru pri ŠKUC-u izdajata poseben bilten, v juniju pa je izšla tudi njegov prva kulturna priloga z naslovom Iz molka v krik. 14. junija je bilo v Ljubljani letno plenarno vsejugoslovensko mirovno srečanje, kjer so govorili o glavnih problemih in pobudah, ki so jih dali na mladinskem kongresu in ki so naleteli na veliko neodobravanje v vsej jugoslovenski javnosti. Mladi mirovniki organizirajo tudi mirovne stojnice...

Ni torej nič čudnega, da si je Mirovna Univerza iz Belgije za kraj letosnjega mirovnega seminarja izbrala Ljubljano. S tem želi dati podporo mirovnim skupinam, saj je za Jugoslavijo, ki je vpeta med oba bloka, zelo pomembno ohranjanje njene neodvisnosti.

Mirovni seminar se je pričel v pone-

deljek 4. 8., trajal pa do srede, 13. avgusta, na Gerbičevi 51a v Ljubljani. V tem času se bodo vsak dan razen nedelje med deveto in trinajsto ter med sedemnajsto in dvajseto uro vrstila predavanja številnih predavateljev iz Francije, Poljske, Belgije, Nizozemske in Jugoslavije. Tudi udeležba na srečanju je mednarodna, saj so prišli mirovniki iz Belgije, Francije, Velike Britanije, Avstrije, Kameruna, Japonske, Madžarske...

Naslov seminarja je Avtonomija družbe in občani za mir. Tako poskušajo razbiti nezainteresiranost, ki vodi k nesodelovanju in oblikovati aktivne osebnosti. Zamisliti se moramo nad odnosom med humano osebnostjo in svojo vlogo državljanata tako na osebni kot na institucionalni ravni.

Vsi, ki jih mirovna problematika bolj zanimali, se lahko udeležijo mirovnega seminarja, ali pa naj podrobnejše informacije poiščete na RK ZSMS na

Dalmatinovi 4 v Ljubljani.

Za pokušimo pa se pesem Saše Vrgoča je bila natisnjena v kulturni prilogi biltena mirovne skupine Iz molka v krik, kjer so bile zbrane predvsem pesmi z mirovno tematiko.

KDAJ IN ZAKAJ ODRASLI TEPEJO OTROKE

Odrasli tepejo takrat otroke, ko jim od glave in srca odnesete roke.

Takrat brez glavo brez srčna dlan kakšen deževni dan sploh ne ve, kaj naj počne.

Kaj naj počne? Tako jo kakšno živahno betico užije eno primaže.

In zakaj to počne? Ker misijo vsi, da je dobro pretepati majhne ljudi.

Damjana Goršek

V Novigradu letuje po tisoč otrok letno

Za letovišče je zmanjkalo denarja

Jesenice, 7. avgusta — Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice mora obnoviti letovišče in prispevati denar za počitniško skupnost Pineta — Širša družbena pomoč Jesenice.

Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice ima v Novigradu letovišče, kjer poleti letuje tisoč jeseniških otrok. A letos so se pojavile hude finančne težave, ki jih sama občinska zveza prijateljev mladine ne more razrešiti, zato bo potrebna pomoč širše jeseniške skupnosti.

Že letos marca so uvideli, da bodo izračunane cene letovanja za otroke v višini 18.000 dinarjev s stroški prevoza previsoke. Bilo se da, da otroci ne bodo mogli letovati in so zato začeli z akcijo zbiranja denarja. Potrebovali so najmanj 5 milijon dinarjev, da bi stroške znižali za okoli 20 odstotkov. Akcija je le delno uspela, saj so jeseniški delovni kolektivi dejali, da za te namene nimajo denarja. S pomočjo skupnosti otroškega varstva jim je uspelo zbrati 520.000 dinarjev, v ceni pa niso mogli upoštevati amortizacije in raznopravila.

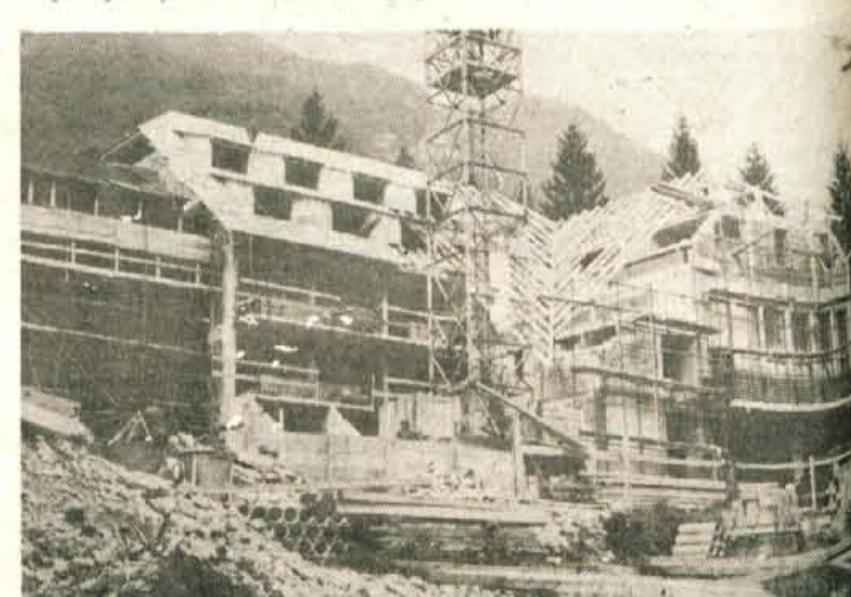
Obnova otroškega letovišča je več kot potrebna. Bivalni prostori so nemogoči, hišice je treba prepleskati in jim popraviti streho, ni urejenih kopališč in ne ustreznih sanitarijev. Razen tega bodo morali obnoviti električno napajavo.

Letos jih pesti povsem neplanirani izdatek za javno kanalizacijo v Pineti. Prispevek za kanalizacijo v višini milijon 200.000 dinarjev so poravnali, ne pa tudi prispevke za priključke v višini 2 milijon 800.000 dinarjev. Kot člani počitniške skupnosti Pineta so dolžni ob zaključku sezone prispeti 5.000 dinarjev od prijavljenega ležišča, kar za jeseniških 182 ležišč pomeni 910.000 dinarjev prispevka.

Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice predlaga, da bi jim komunalne dajavate pokrila samoupravna komunalna skupnost, vsekakor pa se mora problematika reševati dolgoročno.

kajti občinska zveza nikakor ne more več pokriti vseh stroškov.

Otroško letovišče se mora vzdrževati in obdržati, kajti vsako leto v njem letuje najmanj tisoč otrok, razen tega pa

Potem ko so Mladinski dom v Bohinju pred petimi leti zaradi dotrajnosti zaprl, ga zdaj obnavljajo in dograjujejo, tako da bo predvidoma decembra letos spet odprt svoja vrata. V njem bodo tri dvorane (z 200, 70 in 50 sedeži) in drugi prostori, potrebeni za seminarje, politične šole in druge oblike izobraževanja; poleg teh pa še 170 postelj (prej le 80), ki bodo namenjene udeležencem izobraževanja, šolam v naravi, mladinskim in drugemu turizmu. Denar za obnovo in dograditev domu (390 milijonov dinarjev) je prispevala republiška konferenca ZSMS iz sklada za gradnjo študentskih in dijakiških domov. Vsa dela je prevezel Gipos Inženiring Ljubljana, glavni izvajalec gradbenih del pa je Gradbinčev tozd Jesenice. Z domom bo upravljala samostojna delovna organizacija. — C. Zaplotnik

jk

Slavko ZALOKAR, direktor Tekstilindusa Kranj in dobitnik nagrade občine Kranj

Če si porinjen v vodo, plavaj, sicer utoneš

Kranj, 4. avgusta — »Že takrat, ko sem bil kranjski župan, smo na dolgo in široko razpravljali o prestrukturiranju gospodarstva. S tem nikoli ne prenehamo in tudi kaj dosti novega ne uvedemo. Le to, da določene panoge ocenimo kot neprimerne, kar se je tekstu v preteklosti pogosto dogajalo. Vendar smo splavali, ker nikdar nismo na rožicah sedeli in smo izvajali že takrat, ko so drugi le tarnali,« pravi kranjski nagrajenec.

Nikjer nas niso potiskali v ospredje. Tekstil naj bi bila stvar preteklosti in zaostalih družb, primerna za ukinitev, vendar je dala stvarnost prav nam. V vsaki sodobni družbi je mesto za moderno, tehnično in tehnološko napredno tekstilno industrijo, vendar je posodabljanje ubijajoče, če delas na 90 – odstotno odpisanih strojih in trepetal za prodajo doma in na tujem. Pozivi k izvozu so za nas preteklost. Tekstil je moral izvazati, ne glede kakšen zunanjetrgovinski rezim je veljal. Morali smo dobiti surovine, ki jih doma ni in zanje so potrebne devize. »Odpisanje tekstil je moral plavati, sicer bi utonil. Prisel je v vrh industrije tako po dohodku, izvozu, proizvodnji in izkoriščenosti zmogljivosti, le po osebnih dohodkih smo še vedno v ozadju. Trg nas ne prestane priganja. Ce zastanemo, smo izločeni. Hiteti moramo z vlaganjem v modernizacijo, obdržati svoj sloves v svetu. Tega zagotovo imamo. Ko je komisija Mednarodne banke za obnovino in razvoj v Jugoslaviji ocenjevala programe, v katere bi bilo gospodarno vlagati, se je odločila za tekstil, imamo vsak svoje in skupne programe, v najtežjih časih smo sodelovali, se povezovali in si pomagali. Stari zunanjetrgovinski sistem oziroma devizna zakonodaja nam je omogočila pozavzo v branži, novi devizni sistem pa nas je v bistvu razobil. Posledice so velike, predvsem izpad izvoza, in to najpogoste zaradi navidezno majnih, celo neumnih zadev. Tujca ne znam, kakšne probleme imamo v Jugoslaviji. Zanj je važno, da je blago kakovostno in poslano pravočasno. Tu se nam je zatikal, ker tega zvezna birokracija ni dovolila uvoziti in plačati barvo, vredno le nekaj tisoč mark. Še vedno se rešujemo na vse močne načine, ubiram najrazličnejša poto, to pa ni niti normalno niti prijetno.«

Slavko Zalokar je v gospodarstvu in politiki prekaljen človek in izredne sirine tudi zaradi številnih dolžnosti, ki jih je opravil. Rojen je v Podsradi na Kozjanskem, leta 1949 je prišel v Kranj in ostal tu sedem let. Tekstilno znanje ga je gnalo v tržiško BPT, odtod pa na sindikate, potem na poslansko mesto v zvezno skupščino, nato na 8 – letno županovanje v Kranj in nazadnje v stalno konferenco mest Jugoslavije ter v zvezni zbor zvezne skupščine. Leta 1982, po 21 letih prekinute neposrednega dela v tekstilni industriji, je bil izbran za glavnega direktorja kranjskega Tekstilindusa.

Zgrajen prvi del nove Tehnice iz Železnikov

Eno leto bo treba še potrpeti

Železniki, 5. avgusta — Gradnja prvega dela je končana, v sredo pa so že podpisali pogodbo o gradnji drugega dela, ki mora biti gotov do konca junija prihodnjega leta.

Ta teden je za Tehnicu iz Železnikov v znamenu selitve. Vsak dan od seste ure zjutraj do osmih zvečer prazno stare, po odločbi inšpekcije neuporabne prostore, in se selijo v nove. Stavna podrtja mora biti do 15. avgusta zavrnana z zemljivo in zemljišču pripravljeno za nadaljevanje gradnje novih prostorov. Sedaj zgrajeni obrat je samo prva etapa modernizacije. 1600 kvadratnih metrov meri, za gradnjo in opremo pa je Tehnica porabila skoraj 22 starih milijard dinarjev, deloma svojih, deloma pa posojil banke, izvajalcev in sovlgateljev. Pod novo streho se bo morala preseliti vsa proizvod-

nja s skladišči vred in bo še naprej utesnjena, vendar bo trajala le še do polovice prihodnjega leta, ko bo celotna gradnja dokončana. V Tehnici so klub temu zadovoljni, saj se dolgo besedičenje o novih prostorih le spreminja v stvarnost.

Tehnični vodja Tehnice Franc Rejc nam je povedal, da z nadaljevanjem gradnje ne bodo odlašali. V sredo so s Tehnikom iz Škofje Loke že podpisali pogodbo o gradnji druge etape, ki bo obsegala 3000 kvadratnih metrov in bo veljala 84 starih milijard, od tega 30 milijard zidovi, ostalo oprema. 15. avgust bo začetek gradnje, zaključek pa

lute, pomeni, da so povečali izvoz za krepko polovicu.

Direktor Kroja Janez Zihelj pravi, da je s polletnimi poslovнимi rezultati zadovoljen. Jugoslovanski konfekcionarji so – tako ugotavljajo prej svojih združenj – na domačem trgu prodali za 30 odstotkov manj izdelkov kot lani, medtem ko je šla Krojeva prodaja ravnino v drugo smer, v občutno povečana. To je gotovo delna renta minulih štiridesetih let, ko si je Kroj pridobil

ter argumentov okolja, iz katerega sem izšel. Brez tega sploh ne gre in to ne sme biti za nikogar breme. Zato sem na marsikatero zadevo gledal drugače kot bi sicer.«

Slavka Zalokarja se nekateri ob odločitvi, da gre v Tekstilindus, začuden vprašali, ali ni tvegan po toliko letih »odsotnosti« prevzeti odgovorno dolžnost v tekstilni industriji.

»Takšne pomislike zanikam. Seveda bi bilo težko, če bi bil le opazovalec stvari, ne pa oblikovalec skupnih prizadevanj kolektiva. Spojiti je treba strokovno znanje, izkušnje in vsakodnevne nalage. V teh štirih letih mi ni bilo nikdar žal, da sem se tako odločil. Delo v tovarni je konkretno, neuspehov se ne da skriti, ni veliko možnosti za razna opravičila. Slutim, da dobro delam, sicer ne bi bili tudi kolektiv med predlagatelji, da dobim najvišjo kranjsko nagrado. Marsikatero priznanje sem že dobil, vendar mi je to najljubše. Visoko ga cenim. Sponujem kolektiv, ki ga vodim. Veliko ved kot marsikdo drug mora gаратirati, da napreduje. V teh letih smo zamenjali večino proizvodnega programa in osvojili programe športnega oblačenja, program prottega časa in program izdelkov za klasično oblačenje. Štirikrat letno se z novimi programi pojavimo na trgu, večino izdelkov prodamo na posredno konfekcijskem potrošnjiku. Ničesar ne naredimo na pamet in zato tudi 40 odstotkov proizvodnje izvozimo. V štirih letih smo v modernizacijo vložili 6,3 milijarde dinarjev in kar polovico vsote smo zbrali sami. Še vedno prevladuje težko in izmenjivo delo, oprema je še zastarela, nižji osebni dohodki pa odvračajo ljudi od zaposlovanja pri nas. 51 odstotkov delavcev je iz drugih področij Jugoslavije. To so dodatni socialni in ekonomski proizvodni problemi, saj je za večino teh ljudi to prva zaposlitev. Vsesno uspevamo. V tekstu je treba delati, zato nas prizadenejo neživljenski ukrepi, ki sekajo na splošno, brez selekcije. Eden takšnih je zadnji, ki določa 120 dnevno predhodno prijavljajo sprejembe cen. Če bo tako ostalo in ker mi menjamo kolekcije štirikrat letno, se hipoma lahko uspešni Tekstilindus spremeni v izgubo. Zato je pametno za proizvajalce modnih izdelkov sprejeti predlagani rok 60 dni. Dodatnih zgubaev pa si gotovo nihče ne želi, saj bo v trenutku področje vse, kar smo težko gradili v preteklosti in zaprli usta tistim, ki so vrteli lajno o tekstilni industriji kot stvari zgodovine.«

J. Košnjek

Železnikarske tehnice so pri nas iskan blago — Foto: F. Perdan

konec junija prihodnjega leta. Tehnica iz Železnikov bo potem popolnoma nova.

J. Košnjek

ugled, je pa tudi res, da ljudje ne kupujejo več samo za par mesecev, ampak za več sezona. Iščejo kvalitetno, ki so jo pripravljeni tudi bolje plačati. Krojevo konfekcijo odlikujejo majhne serije, kakovost in modnost.

Kakovost je z velikimi začetnicami pisana tudi v vseh Krojevih načrtih za prihodnost. Pri tem pa jih zelo skrbijo, ker vsak dan težje pridejo do kvalitetnih tkanin. Pravijo, da tudi najboljši proizvajalci beže v povprečnost. Tega pa v Kroju, ki mu ne gre zgolj za preživetje, ne morejo sprejeti.

H. Jelovčan

Elektrika in premog naj dobita pravo vrednost

Draga elektrika bo udarila slabe

Letošnje leto naj bi bilo prvo, ko naj bi energija, predvsem elektrika in premog, dobila pravo ceno, takšno torej, kolikor veljata. Vendar inflacije še ne dohitevajo, čeprav bi jo morale prehitovati. Najbolj se je letos elektrika podražila v Sloveniji, novo podražitev pričakujemo jeseni. Sklepamo torej lahko, da se bo tedaj bolj podražila v drugih republikah.

V povprečju so se cene električne energije v Jugoslaviji letos povečale za 43,9 odstotkov: v Sloveniji za 58,5 odstotka, v BiH za 56,4 odstotka, Črni gori za 48,6 odstotka, Makedoniji za 47,3 odstotka, Srbiji za 40,2 odstotka, na Kosovu za 37,1 odstotek, Hrvatškem za 37 odstotkov in v Vojvodini za 34,4 odstotka.

Cene so seveda različne tudi zaradi različnih pogojev pridobivanja električne energije v posameznih predelih države. Primerjava pokaže, da je gospodinjski tok zdaj najdražji v Sloveniji, kilovatna ura v času visje tarife stane 18,98 dinarjev, na Hrvatškem 17,33 dinarjev, v BiH 15,97 dinarjev, Srbiji 14,07 dinarjev.

Gospodarstvo v ceni elektrike plačuje tudi prispevek za razvoj, denar se steka na posebni račun. Tako veliki odjemalci kot železarne, ne plačujejo le 12 dinarjev za kilovatno uro, kakor piše v tarifnem ceniku, temveč v resnici 15,6 dinarjev, industrija okoli 30 dinarjev in ostali odjemalci dobrih 63 dinarjev za kilovatno uro.

Skupno sprejeti sistem za oblikovanje cene elektrike na podlagi skupnih elementov predvideva tudi zgledovanje po podobnih cenah v petih razvitenih evropskih deželah, z upoštevanjem tečajnih razlik. Pravi vrednosti elektrike se seveda ni moč približati z enim zamahom, zato računajo, da bi to storili v treh letih, do konca leta 1988. Vsako leto naj bi razkorak zmanjšali za tretino.

Energetiki utemeljujejo, da je pri nas elektrika preocenji, da povprečna tričlanska družina porabi mesečno zano le okoli 3 tisočake, kar je toliko kot odsteje za mestni avtobus. Vendar se pri podražitvah ne bi smeli sprenevedati, avtomatično prištevanje prispevka za razvoj bi bilo le prehudo breme, predvsem za drobne gospodarstvo in del drobne industrije, ki ima »ostali odjem« in 72 odstotkov prispevka.

Dražja elektrika bo seveda najbolj prizadela tiste, ki z njo v proizvodnji ne varčujejo, ki se varčevalnih ukrepov še niso lotili. Letošnja podražitev elektrike je bila namreč prvič linearна, za vse enako.

mv

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

V »špici« presegli milijon

Turistična zveza Jugoslavije ocenjuje, da zdaj letuje pri nas 1.090.000 gostov, od tega 580 tisoč tujih. Največ jih je seveda na Jadranu, kjer jih letuje 920 tisoč. Minuli teden je prispele 110 tisoč gostov, s čimer je dosežena »špica« sezone, ki pa je letos za razliko od lanske deset dni kasnejša. Veliko gostov pričakujejo tudi ta teden.

Še naprej so najbolje obiskane istrska, šibenška in črnogorska revije, zadnji teden bolj tudi zadrška. Lanskih rekordov pa ne dosegajo slovenska, makarska in dubrovniška revije. Zanimivo je, da letos boljši obisk beležijo v planinskih, zdraviliških in jezerskih letoviščih.

Nadaljuje se tudi rahla rast priliva domačih gostov, ki letujejo predvsem v počitniških domovih in kampih, še naprej pa so zasebne sobe slabše zasedene od pričakovanj.

Naši v Iraku grade veliko elektrarno

Sarajevska Hidrogradnja in zagrebška Ingra sta pred dnevi predala v uporabo dva od skupno šestih agregatov ene največjih vodnih elektrarn, ki jo grade v iraškem mestu Haditi. Elektrarna bo imela 660 megavatov moči. Vrednost tega posla, ki ga je Hidrogradnja dobila v ostri mednarodni konkurenči pred petimi leti znaša več kot 600 milijonov dolarjev. Predvideno je, da bodo celotno elektrarno pognali v začetku prihodnjega leta.

Mesto Ljubljanske banke v svetu

Revija Euromoney je v juniji številki objavila razvrstitev 500 največjih bank v svetu po različnih merilih. Glede na višino vloženih sredstev v skladu, po stanju konec leta 1985, se je Ljubljanska banka uvrstila na 273. mesto, kar je za 109 mest više kot v letu 1984. Tudi Udržena banka Hrvatske in Udržena beogradská banka sta se v primerjavi s predhodnim letom uvrstili bolje, prva na 400. mesto in druga na 441. mesto.

Manjši izvoz na zahod

Kranj, 1. avgusta — Gorenjsko gospodarstvo je v letošnjem prvem polletju izvozilo za 42,67 milijard dinarjev blaga, od tega na konvertibilno tržišče 58 odstotkov, na kliniško pa torej 42 odstotkov. V primerjavi z enakim lanskim razdobjem je bil celotni izvoz za 9 odstotkov večji, vendar pa na račun kliniškega, ki je porastel z 33 odstotkov, medtem ko je bil konvertibilni za 3 odstotke manjši.

Drugače pa se je sukal uvoz, ki je bil večji za 4 odstotke, konvertibilni za 8 odstotkov, kliniški pa za 10 odstotkov manjši. Razveseljiv je odstotek uvožene opreme, saj je gorenjsko gospodarstvo na tujem kupilo za 9,31 milijard dinarjev opreme, kar je predstavljalo 27 odstotkov celotnega uvoza. Posodabljanje proizvodnih zmogljivosti je torej hitrejše steklo.

Zaradi manjšega izvoza na zahod je seveda pokrivanje konvertibilnega uvoza z izvozom slabše, saj je bilo le 87 odstotkov. Celotno pokrivanje pa je znašalo 122 odstotkov. Dovolj je razlogov za korenitejši poseg v ekonomskih odnosih s tujino, kar zvezna vlada napoveduje za september.

NOVOSTI

Raziskovanje umiranja gozdov

Biologi Lancasterske univerze v Angliji v laboratorijskih raziskujejo vzroke umiranja gozdov. Preverjajo teorijo, po kateri onesnažen zrak ne posredno ne povzroča umiranja gozdov, temveč slabi njihovo odpornost proti hudemu mrazu in suši. To namečno doslej še ni dokazano, zato nekateri dvomijo, da je onesnažen zrak edini krivec umiranja gozdov. Raziskovalna ekipa uporablja sistem kontrole in onesnaženosti v štirih ločenih steklenjakih za preverjanje različnih teorij. V njih so rastline in drevesa izpostavljena onesnaženju, kakršno je v velikem delu Evrope. Hkrati dovajajo hladen zrak in tako ustvarjajo razmere mrzlih zimskih noči.

Kokoši na prostem

Nobena skrivnost ni, da so kokošja jajca boljša, če so kokoši na prostem, na travniku, ne pa zaprte v hlevih. V Angliji povpraševanje po njih hitro raste in kmetje so se oprijeli novega načina gojenja kokoši na prostem, začenši z enodnevni piščanci do kokoši, ki začno nesti jajca. Pomagajo si z montažnimi kokošnjaki, ki jih predstavljajo po travniku, saj se sicer zastavi vpršanje ekonomičnosti prireje. Kokoš v hlevu namreč dobi 18 do 20 gramov proteinov dnevno, na prostem pa so seveda bolj požrešne in pojedajo dnevnno tudi do 150 gramov hrane s 17 odstotki proteinov. Zelo pazljivi pa morajo biti, da travniki zaradi gojenja kokoši ne obol

KRATKE PO GORENJSKEM

Železnikarski ribiči gradijo ribogojnico — Ribiči iz Železnikov so imeli ribogojnico v samih Železnikih, vendar so se morali umakniti in zgraditi ribogojnico drugje. Ribička družina, ki ima 52 članov in mladincev, skrbi za 18 gojivnih potokov, je začela leta 1980 graditi na Rudnem novo poslopje, v katerem naj bi bili ribogojnica in družinski prostori. Ribiči so trnke zamenjali s krampi, lopatami in samokolnicami ter spravili hišo pod streho ter v njej v prvi fazi uredili valilnico, ki da letno okrog 350.000 mladic potočne postri. Tajnik železnikarske ribičke družine Nande Šmid je vedel, da bo končna zmogljivost valilnice milijon mladic, seveda pa morajo biti urejeni še zunanjii bazeni. Pri gradnji so pomagale tudi druge ribičke družine. Železnikarski ribiči vračajo posojilo z mladicami iz ribogojnice. (jk) — Foto: F. Perdan

Poletni izlet borcev in upokojencev

Radovljica — Krajevna organizacija ZB NOV in Društvo upokojencev Radovljica sta sklenila, da bosta v počastitev 45-letnice vstaje organizirala skupni izlet za vse člane ZZB NOV in upokojencev. Predvideno je bilo, da bo izlet na Vodiško planino že julija, vendar je zaradi občinske proslave za praznik odpadel. Izlet bo zdaj 16. avgusta. Če bo treba, bodo organizirali tudi prevoz z avtobusom. Prijave sprejemajo v krajevni organizaciji ZB NOV in v Društvu upokojencev.

JR

Podpora postavitvi spomenika

Jesenice — Člani občinskega odbora ZZB NOV Jesenice so sklenili, da v program različnih akcij, ki so povezane z revolucionarnimi dogodki iz naše preteklosti, vključijo tudi akcijo zbiranja sredstev za postavitev spomenika velikemu Slovenskemu generalu Rudolfu Maistru v Mariboru. Pričakujejo, da se bodo v to akcijo vključile tudi delovne organizacije. JR

Obvestila in razglednice

Smlednik — Turistični društvo Smlednik in Dragočajna-Moše sta pred nedavnim izdali pet krajinskih razglednic s turističnimi zanimivostmi z njunega območja. Na razglednicah so: Smlednik z okolico, Stari grad; letna okrepčevalnica na Starem gradu in stolp z ostanki obzidij; pogled s kačjona na Smlednik, restavracija Kanu in gostilna Zorman v Valburgi pa tudi kamp v Dragočajni z več podrobnostmi in pension Veronika v Dragočajni. Razglednice je natisnil Gorenjski tisk Kranj. Turistično opleševalno društvo Smlednik pa je poleg tega poskrbelo tudi za obvestilo, kako so v poletnih mesecih (zaradi dopustov) odprti posamezni gostinski in turistični objekti na območju Smlednika, Dragočajne in Trboj.

A. Ž.

Jubilej lovske družine

Gorenja vas — Člani zelene bratovščine iz Gorenje vasi v Poljanski dolini letos praznujejo 40-letnico obstoja lovske družine. Družina ima okrog 60 lovcov, ki redno skrbijo za gojivo in odstrel divjadi. Tudi zato se na njihovem območju doslej ni pojavila steklina. Že pred leti pa so lovci zgradili lovske kočo na Žirovskem vrhu, zdaj pa v Gorenji vasi gradijo svoj dom. Odprli ga bodo predvidoma jeseni, naredili pa so že veliko prstovoljnih delovnih ur. Predsednik družine Janko Kokalj pravi, da bo otvoritev lovskega doma najlepši prispevek k praznovanju 40-letnice obstoja lovske družine Gorenja vas.

-jg

Neurje pod Krvavcem

Cerknje — 24. julija je divjalo hudo neurje v vaseh pod Krvavcem. Močan veter je povzročil največ škode na njivah s koruzo vzhodno od Cerknega proti Pšati in Poženiku. Škoda je velika, ker je pridelek dobro obeta. Močan veter pa je podrl tudi nekaj sadnega drevja in smrek. Delavci iz Elektronadzorništva Cerknje so delali do noči.

J. Kuhar

PISALI STE NAM

DRUGA PLAT TURISTIČNEGA ZEMLJEVIDA KRAJSKE GORE

Nedavno izdelan turistični zemljevid Kranjske gore z okolico je pomemben vodnik turistom. Na njem so oštevilčene in označene turistične sprehajalne poti. V sami Kranjski gori in okolici so nameščeni kažipoti za označevanje teh poti. Zemljevid ima tudi telefonske številke hotelov in celo avtomehanikov pa kje se poleti lahko kopamo itd. Napisano je tudi, da ima Dom v Planici plavalni bazen. Ko sem prebral to sporočilo tudi v italijansčini, nemščini in angleščini, sem pomisli, da tujcev le ne vlecemo preveč za nos. Zato sem odšel v Dom v Planici na kopanje. Dolgo sem zrl v razbitinico, ki je bila nekoč bazen in premišljeval, koliko tujcev in drugih naivnih bravelcov zemljevida Kranjske gore z okolico bo tako kot jaz zastonj prišlo v Dom v Planici »na kopanje« v njihov bazen...

Namesto v bazen sem odšel po označeni turistično-sprehajalni

poti št. 12: iz Rateč v Zelence do izvira Save in nazaj. Ob pričetku poti ob stari železniški postaji je sicer kažipot, nato pa je popotni raziskovalce prepuščen bolj samemu sebi. Zato ob poti srečuješ številne tujce, kako z zemljevidom v roki pošiljajo otroke zdaj v eno, zdaj v drugo smer, da bi tako našli kakšno označbo, ki jo tu zmanjša iščejo. Šele na zamenetem smetišču kaže znak, da se popotnik bliža svojem cilju — izviru Save. Na parkirišču sta dve, do vrha napolnjeni posodi odpadkov, ob njih pa velik kup smeti, ki jih obiskovalci tega prvega počivališča za našo mejo odlagajo ob posodah, veter pa jih nato raznasa po vsem parkirišču. Nič boljša ni pot čez gozd do izvira Save.

Sram me je bilo, ko sem videl zgrožene poglede tujcev, ki so tu ob smetišču dobivali prve vtise o deželi, v kateri so pravkar prišli. Kaj nam pomaga lep zemljevid, če nismo pripravljeni urediti vseh trinajst poti, ki so začrtane na zemljevidu in jih primerno označiti... Foto: Aleksander Žalar

Vroča razprava zaradi pomanjkanja vode na Srednji Dobravi

Dovolj je obljud! Hočemo vodo!

Srednja Dobrava, 8. avgusta — »Stvar se vleče že v drugo srednjeročno obdobje. Obljubljajo, da voda bo. Pa je ni. Zahtevamo, da nam predstavniki občinske skupščine in odgovorni komunalci poveste, zakaj do danes še ni nič narejenega in kdaj bo... Žalostno je, da na Gorenjskem tako rekoč izpod vsakega kamna vre voda, mi pa je nimamo...«

Ker na Srednji Dobravi pri Kropi že od prejšnjega četrtega nimajo vode oziroma jo zaradi omejene porabe dobivajo občasno, so v ponedeljek zvečer na zboru krajanov z vročimi in na trenutke tudi precej ostriimi besedami gasili problem, ki se vleče že deset in več let na desnem bregu Save v radovljški občini oziroma v Lipniški dolini. Sestanka, ki sta ga sklicala svet in krajevna konferenca SZDL v krajevni skupnosti, so se poleg predstavnikov sosednjih krajevnih skupnosti udeležili tudi predsednik izvršnega sveta občinske skupnosti s sodelavci in direktor Komunalnega gospodarstva Radovljica.

Po treh letih spet

Konec novembra 1983. leta so v Radovljici razpravljali o pomanjkanju pitne vode v Lipniški dolini, ki jo je že pred tem leta in leta primanjkovalo. Takrat je potem inženir Tomaž Grohar s povezavo dveh zajetij in zmanjšano dobovo tovarni vijakov Plamen problem rešil, da je bilo vode dovolj, čeprav je bila suša kot je že ni petdeset let. Takrat so tudi ugotovili, da bi brez takojšnjega dodatnega zajetja z razmeroma majhnimi stroški rešili problem za naslednjih nekaj let. V potrebi program pa so zapisali, da bodo takoj vgrajeni dodatni cevovodi kot sestavni del novega zajetja potoka Kroparica, za kar so načrti v glavnem že gotovi, zbrana pa so bila že takrat tudi skoraj vsa potrebna soglasja.

Leto kasneje (1984) težav ni bilo, lani pa so se spet pojavile, saj je bilo treba porabo omejiti. Na skupnem sestanku v Lipnici so spremenili prvotni režim zapiranja vode in ga uskladili z željami krajanov. Vode pa je začelo spet primanjkovati prejšnji teden in kot je bilo moč razbrati na sestanku v ponedeljek, so v Komunalnem gospodarstvu v Radovljici spet pri zaprah oziroma omejitvah uporabili rokovnik, ki je že lani povzročil hudo kri in negodovanja.

Manjka 10 sekundnih litrov

V vroči razpravi se je tokrat izkazalo, da bi bil drugačen režim redukcij (takšen, kot so se zanj dogovorili lani in so ga tudi zdaj zahtevali) bolj sprejemljiv za krajane oziroma potrebe po pitni vodi. Vendar problema ne rešuje, vode je še vedno premalo. Manjka namreč glede na sedanje pretoka okrog deset sekundnih litrov. To pa bi lahko rešili z dodatnim zajetjem odvečne vode v Kroparici.

Na sestanku je bilo slišati, da meni prav strokovne ocene izpred treh

let, da je vode v dolini s prevezavami in novimi cevovodi dovolj, vso stvar nekako potlačile. Tudi zato, ker so Kroparji pred leti razlagali program, da bo treba na Kroparici zajeti kar 80 sekundnih litrov, za kar so oni seveda takoj postavili zahtevo po ureditvi kanalizacije in čistilnih naprav.

Sedanje ocene so ovrgle tako 60 sekundnih litrov dodatnega zajetja, razmere pa so pokazale, da zgorj novi cevovodi in drugačne prevezave, čeprav vsa dela še niso končana, problema ob koničah oziroma sušnih obdobjih, kot je zdaj, tudi ne bodo rešili.

Gradi se tretja etapa

Direktor Komunalnega gospodarstva Radovljica Matija Markelj je pojasnil: »Že tri leta se borimo, da bi z dodatnim zajetjem Kroparice dobili 20 sekundnih litrov vode. Špik in Črni potok trenutno dajeta le 12 do 13 litrov in še naprej pretok upada. Sedanjih cevovod, ki ga pospešeno gradimo in z njim tretjo etapo, bo omogočal večjo propustnost od sedanje. Odpravili bomo tudi izgube na omrežju, ki so 20 do 30 odstotne. Pred dnevi smo dobili 30 milijonov dinarjev posojila in še 45 dni manjka do izteka roka, ko morajo biti dela gotova. Vendar, če ne bomo dobili še 5 do 10 dodatnih sekundnih litrov iz Kroparice, bodo še naprej težave v vodo...«

Vroča in ostre besede...

Vročine, ki je malo pred začetkom sestanku ni kaj prida pogasila sicer

precej močna deževna ploha, tudi te ugotovitve niso uspele kaj prida omiliti.

Slišati je bilo očitke, da se stvar vleče že v drugo srednjeročno obdobje, da so to zgorj obljudile in laži... Izčrpali so vse samoupravne poti in zato ni dosti manjkalno, da bi s transparenți (in umazani) prišli na slavnoščno sejo skupščine na Vodiški planini... Da desni breg že ves čas na vseh področjih v občini preveč započavljajo in da bi bilo v Radovljici lahko kakšen meter (sedaj praznega kanala) manj pa tudi kakšno križišče bi bilo lahko drugačno urejeno... S Kroparico pa v prihodnje ne bi smelo biti problemov, sicer bodo sedanja dela na cevovodih v Lipniški dolini še ena ogrešena investicija, kot tisto križišče v občini... Tudi to so poudarili, da želijo v tednu dni točen kratekročen in dolgoročen odgovor o rešitvi problema, sicer bodo prišli pred občino...

Nazadnje se je izkazalo, da bodo glede na dolgoročno rešitev problema, v Kropi najbrž vseeno moral počuti razpravo o zajetju kakšnih desetih sekundnih litrov na Kroparici. To je predsednik krajevne skupnosti Kropi tudi obljudil. Kratkoročno pa bodo skušali razmreje urediti z improviziranim dodatnim zajetjem (če bodo analize to dovoljevale) in s takšnimi časovnimi omejitvami priporabi, kot so bile dogovorjene lani na sestanku v Lipnici.

A. Žalar

Finžgarjevi sosedje ohranili domačijo — Pri Mohorcu v Doslovčah se večkrat ustvarijo obiskovalci, ki so sicer namenjeni do Finžgarjeve rojstne hiše in sprašujejo, če je tu pri Finžgarju. Nič čudnega, kajti Franci Mohorč je staro domačijo ohranil prav takšno, kot je bila nekoč. »Niti centimetra nisem dvignil,« pravi, »kajti tedaj, ko smo hišo obnavljali, nam spomeniško varstvo ni dovolilo spremembe, češ, da so vse Doslovčeve kulturni spomeniki. In smo se odločili, da res ničesar ne sprememimo.«

Franci Mohorč je kot mizar hišo imenitno uredil, pred njo pa postavil starega preša, ki jo je pripeljal iz Zgošč... Foto: D. Sedej

V hotelu Park na Bledu razmišljajo o nadzidavi

Nove sobe in restavracija

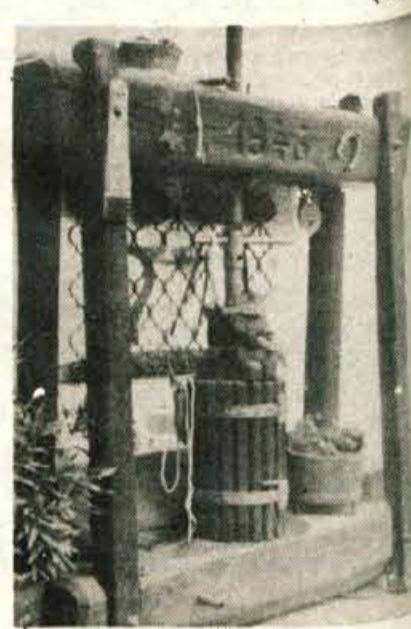
Bled, 6. avgusta — Integral Golfturist tozd Park hotel namerava z nadzidavo pridobiti 68 novih ležišč in z zasteklitvijo ene od teras restavracije s približno 120 sedeži.

V hotelu Park na Bledu so še pred novogradnjo (pred devetimi leti) načrtovali štiristo ležišč — sto več, kot jih imajo zdaj. Načrtovanim posteljnim zmogljivostim so prilagodili velikost ostalih delov hotela: v kuhinji lahko pripravijo na dan po tisoč obrokov, v vsem hotelu je prek dva tisoč sedežev, zadosti veliki so tudi bazen, savna, disco, kavarne, slaščarne, taverna... V devetletnem poslovanju hotela se je pokazalo, da bi bilo treba prenočitvene zmogljivosti uskladiti z zmogljivostmi ostalih hotelskih prostorov, izboljšati gospodarnost obratovanja, poenostaviti vzdrževanje in polepšati zunanjii izgled.

Glavni projektant prof. dr. Fedja Košir je izdelal več rešitev, v hotelu Park pa so se odločili za tisto, ki predvideva, da bi ravno teraso, namenjeno za »riklijevsko rekreacijo« gostov, nadzidali do višine strehe nad bazenom. Dosedanje poslovanje je namreč pokazalo, da se hotelski gostje zanimajo predvsem za bazen, medtem ko za trimsko telovadbo ni bilo nikdar posebno velikega zanimanja. S takšno rešitvijo, ki bo prinesla hotelu 32 dvo- in štiri enoposteljne sobe (skupno 68), soglašajo tudi krajevna skupnost Bled, društvo za varstvo okolja Radovljica in turistična poslovna skupnost. V hotelu so izračunali, da bi jim nove prenočitvene zmogljivosti prinesle na leto okrog tisoč dolarjev ir da bi bila naložba, ki vključuje tudi

zasteklitev terase nad prostori Ljubljanske banke ter preureditve v restavracijo s približno 120 sedeži, plačana v treh ali štirih letih.

(cz)

Sorica — Ostanek napeljave iz leta 1911 spominju na majhno elektrarno, ki so jo vaščani postavili ob Sorico, nedaleč pod njenim izvirom in je enosmernim tokom napajala del Sorice. Zdaj spet razmišljajo o gradnji nove male vodne elektrarne. (H. J.) — Foto: F. Perdan

Lutkovno gledališče Cveta Severja

LUTKE GOVORE OTROKOM IN ODRASLIM

Kranj – Čeprav je tudi lutkam v teh dneh vroča, se vendarle pod dodatno topoto žarometov pripravljajo, da bodo nastopile z novo predstavo, in sicer najprej na ljubljanskem poletnem festivalu. Po zamisli Cveta Severja je besedilo za Vodnjak življenja napisal Marjan Belina.

Ko so pospravljene na police, v kovčke ali zavoje, so najbolj mrtva stvar na svetu. Ko vanje posije žaromet, ko zaslišijo glasbo, in glas lutkarja, zažive, se razvesele občinstva – in zaigrajo igro, ki izvabila smeh, solze, jezo, žalost, pritrjevanje. Lutke Cveta Severja niso prav nič drugačne, pa spet po drugi strani svojske. Take so tudi lutke za novo predstavo Vodnjak življenja, ki bo svoj krst doživelka kot ena od lutkovnih predstav letošnjega mednarodnega poletnega festivala v Ljubljani, in sicer v Krizankah 27. avgusta.

O predstavi Cveto Sever ne govori rad, še posebej ne zdaj, ko še »pili« vse tisto, kar bo s sedmimi lutkami pripovedoval odrasločocemu občinstvu. Kajti Vodnjak življenja bo malce drugačna predstava, kot jih je delal doslej – vse so bile namreč za otroke, ki so s sabo lahko pripeljali tudi starše. Najnovejša predstava pa bo za starše, ki bodo lahko sicer tudi otroke pripeljali s seboj, toda razumeli bodo predstavo le bolj tisti, ki so že odrasli kratkim hlačam, med njimi seveda tudi starejši osnovnošolci, pa srednješolci in drugi odrasli. Kajti igrica govorji o plezanju »s pručke na pručko«, o oblasti, ki ljudi tako silovito prevzame, pa še o čem, da o moralni pametnosti krokrona na koncu ne govorimo. Novo lutkovno predstavo so Cvetu Severju pomagali ustvariti Marjan Belika, ki je napisal tekst, songi, ki jih poje seveda Cveto Sever sam, pa so nastali pod peresom Milana Dekleva. Pa Dušan Soklič je

pomagal pri rojstvu lutk, pa Andresa Valdesa kaže omeniti, ker je bil ljubezniv z nasveti. K temu je dodato še to, da ima po novem Severjevo lutkovno gledališče zares gosposko razsvetljavo, žaromete, da se še lutkam blešči v očeh.

Prav zaradi tega, ker zdajje poleti nastaja nova predstava, se je Cveto Sever poslovil od gostovanj v poletnih mesecih, kar je sicer nekaj časa redno delal. Toda za lutkovno gledališče, ki se mu sezona konča takrat, ko je obenem že spet začne, in za lutkarja, ki je obenem igralec, pa pevec, pa odrski delavec, tisti, ki skrbi za glasbo, za kostume in končno tisti, ki tudi pospravljajo in odpelje lutke, je več kot sto predstav na leto res veliko.

L. M.

Bile so sezone, ko je bilo predstav tudi po stopetdeset, toda zmanjkovalo je potem časa za ustvarjanje novih predstav. Ob vsem velikem povpraševanju po lutkovnih predstavah, udeležbi festivalov po Jugoslaviji in tudi zunaj meja, bi se potem moral odpovedati novim igricam. Seveda pa s tem še ni rečeno, da so lutke iz prejšnjih predstav pokopane, sploh ne, čakajo na policah, da bodo v jeseni znova oživele v predstavah kot so Cesarskega nova oblačila, pa Zgodbi o vremenu in v Vrtljaku. Tem se bo verjetno že februarja naslednje leto pridružila novost, ki je doslej v Severjevem lutkovnem gledališču še ni bilo – marionete.

L. M.

I Ob letošnji številki Listov :

LISTI NA NOVI POTI

Jesenice – Šele ob jeseniškem občinskem prazniku je izšla letošnja prva številka Listov, kulturnoumetniška priloga jeseniškega Žele

Leposlovni del prve letošnje (sicer pa 66. po vrsti) številke je sestavljen v glavnem iz tekstov, ki niso imeli streča, da bi bili objavljeni v zbirki Mala Čufarjeva knjižnica, vendar pa po mnenju uredništva izpolnjujejo kriterije za nastajanje v Listih. To so pesmi Božidarja Lakote, Tomaža Iskre, Elizabete Stefancove, Marinke Uršič in Milodara Zevnika, prostor v prilogi pa je našla tudi poezija Valentina Cundriča, Valejije Čučnik, Marjana Čufarja, Damjana Jenstrla, Nade Sever in Milana Strmeča. Tone Pretnar je prevedel štiri družbeno angažirane pesmi sodobnega poljskega književnika Kornela Filipowicza, v njegovi domovini znanega predvsem kot romanopisca, novelista in filmskega scenarista. S prvo pesniško zbirko pa je presenetil še na staleta, ko je pesmi izdal pri ilegalni založbi v Krakowu.

Literarni zgodovinar Milan Dolgan je za svojo razpravo o Moškičevi komediji Star mož in mlada žena napolnil domala tretjino priloge. Mateja Črn pa se je nasprotno na sila skopem prostora studiozno lotila vprašanja mita, poezije in jezika. Arheolog in zgodovinar Janez Metec piše o razvoju kolonizacije in železarstva v jeseniški okolici v visokem srednjem veku. Priložnostni članek Toneta Tomazina in Joža Varla ob 40-letnici jeseniškega Do-

laka pa bi bolj sodil v kulturno rubriko Gorenjskega glasa ali Železarja.

Arhiv Dela je prispeval nekaj fotografiskih posnetkov Plečnikovih arhitekturnih mojstrovin, ostale fotografije pa so delo Boruta Grmeta. Tiskarski škrat pa se je grdo pojgral s pesmimi Nade Sever, saj je tri njene pesmi zlepil v eno samo.

Novoizvoljeni devetčlanski uredniški odbor Listov (v katerem pa poleg predstavnika uredništva Železarja morda manjka še kakšen družboslovec) in nova imena med sodelavci vzbujajo upanje, da bodo Listi bolj kot doslej hodili v korak s časom, da bodo bolj odprtji za nove in izvirne načine razreševanja aktualnih problemov v literaturi, kulturi in družbi naseljih. Morali pa bi seveda izhajati redno in bolj pogosto – četudi na račun zmanjšanja obsega.

Edo Torkar

Potem ko je konec preteklega leta izšla Ukana IV, v kateri se je pisatelj v nekakšnem loku izognil osebam, ki jih je opisoval v svojih prejšnjih knjigah, se z Ukano V znova loteva vojne zgodbe, kot jo je začel pleseti že v prvi knjigi; v Ukani V se zaključuje zgodba majorja Wolfa in nekaterih drugih oseb, katerih usode se prepletajo že v vseh prejšnjih knjigah. V več nadaljevanjih bomo objavili nekaj odlokmov iz še neobjavljenega romana, ki ho izšel letos v jeseni.

Nobena filmska igralka se ne more meriti z njo.*

»Posebej zame jo je fotografiral eden najboljših umetniških fotografov. Tudi njega je očarala, to rajska in sanjsko bitje. Vidim, da se razumeta na lepoti. Imeli jo boste priliko spoznati, pripeljali jo bom s seboj na lov. Najbolj obzruje uk jelenov, ki jo tako vznemiri, da je vsa divja.

Ni le čutna, na vulkanu spočeta ženska, tudi duhovno seva iz njenih oči zastre hrepenjenje in rahla otožnost,* je našteval Vojko njene vrline. Lovec pa je zadovoljen naročil še eno steklenico šampanjca, ker je vznemiril sebe in še koga drugega. Trčeli so s kožarci, držeč jih v levi roki, po lovsko.

»Pisatelji znate te stvari tako lepo povediti. Tudi ona posluša pesnike. Res je škoda, da nisem romantik in da najbolje obvladam govorico brez besed. Moj bog, kako se bom pozival na nej, ko se vrnem s petelinom. To bo ponosna name,* se je razvremel König.

Diana, ki je imela pesniško ime, je bila res lepotica in enkratno bitje. Oči so ji sijale kot dva oglja, lasje so ji padali na ramena, usta je imela čutna, vsa njena pojava pa je bila izzivalna in skrivnostna.*

Vojko je še enkrat pogledal fotografije in rekel: »Gospod, se vam ne zdi nevarno, ko kažete njene fotografije in hvalite to nebesko bitje, ki samo po sebi vleče poglede nase in vabi v skušnjava. Med lovcji je navada, da se o kapi-

talci molči. Tudi zlatokopi niso nikdar povedali, kje so naleteli na zlato žilo. Celo gobari skrbno skrivajo gobja najdišča in ribiči mesta, kjer so velike ribe. In tudi o dobrih, izjemnih ženskah je najbolje, če se molči.* Gospodu Königu se je v hipu zresnil obraz: »Imate prav, saj sem res nor, popolnoma me je zaneslo. Čuden človek sem, ker sreče ne morem uživati sam. Pomirja me to, ker v vaših očeh ni zavisti in ker sva dovolj daleč narazen.«

»Pa ne le to, jaz imam doma dobro ženo. Kaj pa tisti, ki je nima? König se je zasmjal: »Tak pa nikoli ne bo videl njenih fotografij. Vi ste pisatelj, neko boste lahko napisali, kako se vnamo star panj. Veste, tako žensko si ne more privoščiti vsakdo. Med nama je skoraj štirideset let razlike, to je čas desetih svetovnih vojn. Najel sem ji apartma v središču mesta, vzdržujem jo, kot bi bila v dobro plačani službi. Ona diha samo zame in za nikogar drugega.*

»To mislite vi. Kaj pa veste za koga diha, ko ste zdoma?*

»Ne bojte se, moja ptička je v zlati kletki. Zdaj, ko toliko govorimo o njej, se je gotovo zbudila. Na telepatski zvezni sem z njo. Sicer pa jo, kadarkoli se mi zdi, telefonko poklicem. Da ne bo-

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ – V galerijskih prostorih Mestne hiše je odprta razstava šestih gorenjskih slikarjev *Koloristi 86*.

V Mali galeriji se z upodobitvami kmečke stanovanjske arhitekture na Gorenjskem predstavlja slikar *Rudolf Arh*.

V Prešernovi hiši je na ogled razstava *slovenske male grafične* (32 avtorjev) iz zbirki Gorenjskega muzeja.

TRŽIČ – V Paviljonu NOB je na ogled razstava *likovnih del tržiških likovnih amaterjev*.

Muzejske zbirke, Grajsarjeva 11, so odprte v torek, sredo, četrtek in petek med 10. in 18. uro, ob sobotah in nedeljah pa med 14. in 19. uro.

JESENICE – V razstavnem salonu Dolik je na ogled skupinska razstava članov likovnega kluba Relik Trbolje in likovnega kluba Dolik Jesenice.

V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava *Originali in odtisi*. Razstavo je posredoval Gorenjski muzej iz Kranja.

RADOVLJICA – V pasaži radovljiske graščine razstavlja fotografije *Edi Grilšak*, član foto kluba Radovljica.

V Šivčevi hiši so na ogled risbe in krokiji šestih gorenjskih akademskih slikarjev.

BLED – V festivalni dvorani razstavlja slike akad. slikar *Dušan Lipovec*.

BOH. BISTRICA – Še jutri je v Domu Joža Ažmana odprta razstava slik *Mete Vovk – Mauser in Matjaž Mauser*.

ŠKOFJA LOKA – V Homanovi hiši na Mestnem trgu 2 je odprta stalna slika razstava akad. slikarja *Dušana Lipovca*.

LUKOVICA – V galeriji Pri vodnjaku razstavlja svoja dela oblikovalka *Bernarda Zalet*.

ŠKOFJA LOKA – *Zbirke Loškega muzeja* so odprte vsak dan razen ponedeljka od 9. do 9. do 18. ure.

Prešernova rojstna hiša v Vrbi je odprta vsak dan razen ponedeljka od 9. do 16. ure.

Finžgarjeva rojstna hiša v Doslovčah je odprta razen sobote vsak dan od 9.30 do 13., ob nedeljah pa od 12. do 16. ure.

LIPOVEC V RAZSTAVIŠČU VERONIKA

KAMNIK – Bolj ali manj ponavljajoči se vedutni pogled na staro mestno jedro Kamnika z mogočno gmoto Starega gradu v ozadju, je stalni predmet umetniškega zanimanja in zato že tudi spoznavni znak slikarstva akad. slikarja Dušana Lipovca. Seveda bi bila informacija o slikarju veliko bolj zaokrožena tudi z ostalo umetnikovo obsežno likovno ustvarjalno dejavnostjo – portretom, krajinami, grafiko itd. To, da nekdo pogostosti slik svoj kraj, v svetu umetnosti že dolgo ni nič izjemnega, mnogo bolj resno in zanimivo pa je krajinarsko slikarstvo, če se kdo tako kot Lipovec loti bližnjega kraja s študijsko poglobljenočnostjo in dosega s tem velike spremembe in tudi upoštevanja vredne rezultata. Sedanja tematska razstava je tako odraz intimne vezi umetnika z mestom, se pravi čustvenega vživljanja v krajinu, hkrati pa tudi razvid njegovega duhovnega poglabljanja v slikarstvo krajine z vidnimi prvinami umetniške rasti.

FINŽGARJEVA VERIGA V SP. SENICI

Medvode – V petek, 15. avgusta, bodo v SP. Senici na Markovem dvorišču že osmič uprizorili Verigo Franca Saleškega Finžgarja. Kulturnoumetniško društvo F. S. Finžgar s tem praznuje tridesetletnico, kar je bila v Sp. Senici prvič uprizorjena ta Finžgarjeva drama. Finžgar je Verigo napisal po resničnem dogodku, ki se je pripeljal v tej vasi, ko sta se dva kmeta pravdala zaradi »žlajdere«. Finžgar je takrat (od 1908 pa do 1918) služboval v Sori pri Medvodah. V igri nastopa okoli petnajst igralcev, ki govorijo v domaćem narečju. Veriga, uprizorjena na prostem, ima vedno svoj čar, saj pri tem lahko uporablja efekte, ki jih sicer na odru ni mogoče – na primer konjsko vprego. Drama bo do po petkovi premierili tudi v soboto in nedeljo, to je 16. in 17. avgusta, vsakič ob 20.30.

L. M.

DEVETDESETLETNICA ALJAŽEVIH POSTOJANK

Mojstrana – Ob 90-letnici Aljaževih triglavskih postojank danes, v petek, ob 19. uri odpirajo razstavo v osnovni soli Mojstrana. Fotografisko in dokumentarno razstavo o planinskih postojankah je pripravila komisija za kulturo in proučevanje zgodovine planinstva pri Planinski zvezi Slovenije. Ob tej priložnosti bodo na otvoritvi filatelisti lahko dobili posebni postni žig, prav tako pa tudi v nedeljo. Poseben žig bo mogoče dobiti tudi na Kredarici.

L. M.

ste mislili, da se baham, jo bomo poklicali.*

Peljal jih je pred vstop v hotel, kjer je stal njegov zeleni marcedes z antenami.

»Poglejta, iz tega vozila lahko telefoniram kamor kolik. To je čudo sodobne tehnike.«

Sedli so v avtomobil, Wolf je vključil aparat. Kmalu je priklical svojo Diano v Nemčiji. Povedal ji je, da je opnenil petelinu in bo kmalu doma. Predstavil ji je svoje nove prijatelje. Vojko, ki je dobro govoril nemško, ji je moral polaskati in se ji oprostiti, ker so jo motili v spanju. Njen zvonki in prijetno vznemirljivi glas je kazal na to, da je vajena klicev ob vsakem času.

Ko je odložila slušalko, se je gospod König raznežil. Ponudil jim je, da lahko pokličojo katerake koli znanca tudi čez morje ali pa ženo domov.

Diana ga je spravila v tako dobro vlogo, da sta morala Vojko in Niko z njim nazaj v hotel popiti še eno steklenico šampanjca. Proti jutru, ko so se že poslavljali, se je Helmuth Wolf že odprial na lov. Koenig pa je hotel povedal, da je sreča.

Cudni ljudje so Nemci, kdo naj bi jih razumel. Ta mož izgleda dobrusen, kot ne bi nikdar meril z orožjem na človeka. Je pa potapljal ladje,* je menil Vojko, Niko Dolski pa je dodal: »Za nikogar ne vemo, kaj je bil med vojno. Za nas je važno, da plača. Mi potrebujemo marke in dolarje.*

Vreme Helmuta Wolfa ni bilo nakanjeno. Severni veter je obriral svod nad hribovjem, zvezdno nebo se je zblestelo nad belimi gorami. Hlad je strnil skorje sneženih zaplat v otežil hotelju na rastišču petelinov.

Z lovcom sta krenila skoraj uro prej, pa sta bila vseeno pozna. Na snegu sta se vdirlala včasih tudi posredovali.

Helmuth, ki je bil že v letih, ni bil kos mlađemu lovcu, ki ga je imel za partizana in je bil v vraziji kondicij. Zdela se mu je, da se mu zaničljivo nasmahi, kadar mu je podajal roko in ga vlekel iz globokih luknenj. Petelin pa je še vedno pel, ko sta prigazila k šopu smrek na rastišču. Če je potegnil veter in so smreke otožno zaječale, je petelin prenehal peti,

Poletni vtisi — Ulcinj (2)

V vrtincu cen

Ko je prišla vest o hudi podražitvi kruha, so v turistični poslovničici dobili tudi odpovedi domačih gostov. Revnim družinam s Kosova, Srbije in Makedonije se računica pač ni več sešla, kruh in paradižnik sta njihova poglavitna dopustniška hrana. Za nas je bilo to seveda osupljivo, doumeli smo, zakaj je drugod v Jugoslaviji nastal takšen vihar ob veliki podražitvi kruha, da so jo morali omiliti.

Najboljša in ne pretirano draga je ribja restavracija Amfora, kjer imajo kar 21 vrst rib.

Sicer pa letos ob Jadranu, posebej v imenitnejših letoviščih, beležijo upadanje števila domačih gostov. Najbolj prazne so zasebne sobe, kamor praviloma prihajajo domači gostje. Tudi v Ulcinju smo na križišču pred mestom večkrat lahko opazili otroke, ki so voznikom mahali z napisimi »sošte«.

Bržkone se je letos vsak dopustnik znašel v vrtincu cen. Jasno je že, da so se turistični delavci julija s pretiranimi podražitvami (tudi čez 10 odstotkov za tuje) opeklji, da je šele avgust prinesel več gostov. Tako smo v tistih prvih julijskih dneh lahko slišali, da sta Dubrovnik in Makarska napol prazna, da ni ameriških gostov, ki so jih letos v Dubrovniku čakali luksuzni apartmajti, preurejena ladja, kar je menda veljalo milijardo dinarjev. Tudi v Ulcinju je bilo moč dobiti sobo v katerem koli hotelu, čeprav so hotelirji vse povsod skrivnostni, ko gre za sveže podatke o zasedenosti. Nekako nam je uspelo izvedeti, da je 15 odstotkov postelj praznih. Manj kot drugod torej, vendar prav tako.

Na tržnici je ponudba dobra in poceni, saj so v okolici Ulcinja plodna ploja.

Na cene smo postali bolj kot zadnja leta pozorni že prvi dan, ko smo v obcestnem kiosku v Kardeljevem odsteli za tri umetne oranžade in dve voden kavi kar 750 dinarjev. Po 270 kilometrih vožnje smo v Ulcinju zavili v točilnico in si privoščili pivo, saj je tam boljše kot v Istri. Pričakovali smo seveda višji račun, vendar sta dva velika vrčka piva, dve kavi in sadni sok veljala prav toliko. Kot zanimivost pa velja povedati še to, da nam je natakar na pladnju prinesel tudi blagajniški račun. Kasneje smo izvedeli, da so inšpektorji letos strah in trepet ulcinskih gostincev, da so jih poklicali od drugod in da so seveda neusmiljeni. Prvič je kazan nizka, drugič zelo visoka, tretjič lokal zapro. Tako skušajo zaustaviti neupravičeno bogatjenje in seveda napolnit občinsko blagajno. O tem se seveda tam dosti govorji, kroži zgodb, kako se je oštir z Velike plaže na prvo kazan pritožil, češ da je veter (ki tam običajno pihi) odnesel z mize blagajniški blok. Inšpektorji so ga ponovno obiskali in blokov spet niso našli ter ob kazan zapisali, da veter tedaj ni pihal.

Vrnimo se še malo k cennam. Že v sosednjem Budvi so recimo breskve prodajali po 350 dinarjev, na ulcinski tržnici pa je bilo moč lepe breskve dobiti že po 150 dinarjev. Okoliški kmetje namreč tja prinašajo svoje pridelke. Ker so v okolici Ulcinja, posebej ob reki Bojani, plodna polja, je ponudba dobra in poceni. Prav turizem je tam spodbudil intenzivno kmetijstvo, izsušili so tudi precej močvirnatih zemljišč in s tem pregnali komarje in zatrli nekdanja legla malarije.

Pokukajmo še v ribjo restavracijo, ki jih je tam kar nekaj, po zagotovilih domačinov pa je najboljša Amfora, nedaleč od Mestne plaže. Nudi kar 21 vrst rib. Njen lastnik, domačin Hodo Kahari je spreten ribič in štirikratni državni prvak v podvodnem ribolovu (tudi na Bledu je že tekmaloval). Sam lovi, črnogorsko more pa je znano po tem, da je tam rib sicer manj kot na srednjem in severnem Jadranu, zato pa več vrst. S cenami v restavraciji ne pretirava, za tisočaka dobiti okusno pripravljenega ciplij, za dva tisočaka škampe itd. Če se spomnimi, da smo moralni za tri ribe porcije na Cresu odsteti kar 5 tisočakov, je bilo to naravnost poceni. Za primerjavo še povejmo, da se cena porcije čevapčičev tam suše od 600 do največ 800 dinarjev.

Dopust v Ulcinju je torej cenejši, kar je še en razlog, da se splaća oditi tako daleč.

mv
(se nadaljuje)

Domača iznajdljivost

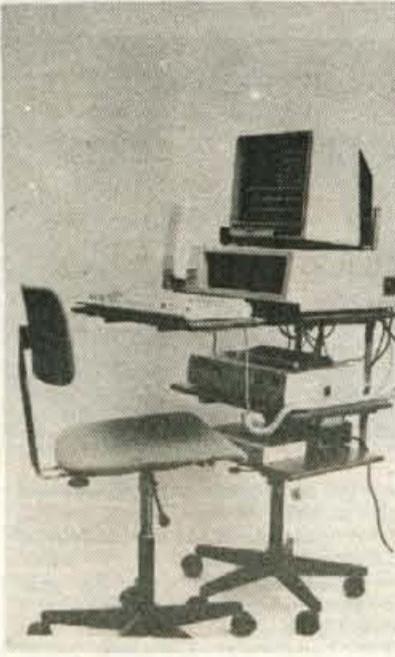
Z delom do uspeha

Kranj, avgusta — 32-letni Kranjčan Pavel Okorn je pred časom patentiral voziček za računalniško opremo, ki bo koristil vsem tistim, ki uporabljajo računalnik kot stransko pomagalno pri drugi osnovni dejavnosti.

Blizu kranjskega stadiona, na Partizanski 25, je v malem stanovanju, kjer prebivajo Gal, Mitja, mama Irena in oče Pavel Okorn, počasni nastajala ideja, ki je pred kratkim časom dobila potrditev v Zveznem zavodu za patente. Vsi tisti, ki se aktivno ukvarjajo z računalništvo bodo verjetno izdelek z imenom voziček za računalniško opremo kmalu prepoznali za svojega.

Bistvena značilnost Okornovega vozička je v tem, da omogoča funkcionalno razporeditev računalniške opreme, je zmerom pri roki in obenem ne zavzema preveliko prostora. Celotna konstrukcija je na kolesih v vrtljiva okrog osi. Tako lahko voziček poljubno premikamo po prostoru in računalnik prilagajamo trenutnim potrebam. Voziček omogoča tudi lažji pristop do priključkov, ki so na zadnji strani računalnika. Tudi višina stigeta, ki bi rad delal za računalnikom ni pomembna, kajti konstrukcijo lahko s pomočjo stisnjenega zraka poljubno spuščamo in dvigamo. Skratka gre za novost, ki po besedah avtorja skriva v sebi cel kup uporabnih lastnosti.

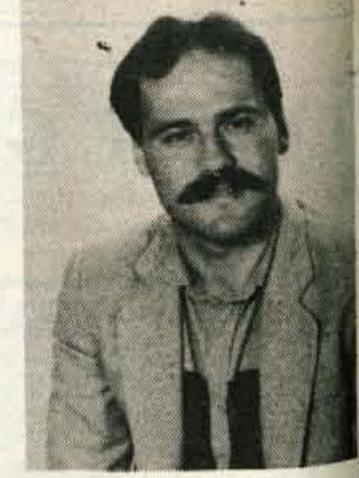
Pot, ki je vodila do končnega videza vozička je dolga približno leto dni. V tem času je šlo ničkoliko idej in razmišljaj v prazno, marsikate-

Voziček za računalniško opremo

ra poteza se je izkazala kot neuporabna. Pa vendar sta na koncu le zmagala Pajotova (kot ga kličejo prijatelji) trma in znanje.

Prav trma in znanje pa sta lastnosti, ki jih je Pavel s pridom uporabil tudi na področju glasbe, ki

Pavel Okorn

se ji je posvečal preden se je »zastripil« z računalniki. Pravi, da mu je bila glasba še hob. Ker pa je bilo potrebno zagotoviti eksistenco, se je v njo spadel poklicno. Celič 12 let so njegovo življenje krojili koncerti najrazličnejših skupin. Kot tonski tehnik je dobra poznal Mladim levom, Hazardu, Srebrnim krilom, Pankrtom, različnim jazziestom in mnogim drugim. Leto dni je tudi sodeloval v sestavu Brasil Tropical show s katerim je prepotoval celo Evropo. Dve leti je poučeval mlade koroške Slovence o večinah igranja kitare, bil napovedovalec na Radiu Študent, disk jockey, predaval in pisal je o glasbi, sodeloval v projektu Cavis Negra, napravil kitarski ojačevalce ... Pravzaprav je ni stvari, ki bi mu bila na tem področju tuja.

Za ljudi kakrsen je Pavel Okorn ni nikoli pravega miru. Kar naprej nekaj snuje. Ceprav njegov voziček za računalniško opremo pravzaprav šele začenja svoje življenje, pa njegov avtor že razmišlja naprej, o sodelovanju z nemško firmo Micropoint, o tem kako bi ...

Vine Bešter

Največja turbina v Evropi

Velikanska turbina vzbuja občudovanje

Jesenice, 7. avgusta — Celo v tehničnem muzeju na Dunaju so menili, da je javorniška turbina največja v Evropi — Železarji bi jo radi prestavili na primerno mesto in tako ohranili.

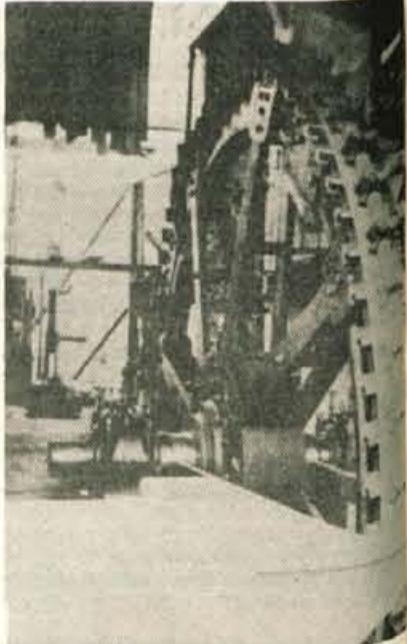
Pred dobrimi šestdesetimi leti so v jeseniški Železarni postavili tri Girardove turbine z zelo zajetnimi izmerami. Z močjo 800 konj so bile namenjene za pogon težke valjalne proge, hladne in žične valjarne. Leta 1903 se je v eni izmed njih razpletel vztrajnik, njegov, pol tone težak kos pa je ležal v savski strugi. Te turbine je na Jesenice leta 1889 dobavila firma Ganz iz Budimpešte.

Najstarejšo veliko žično turbino enakega izvora so pred kratkim ustavili v valjarni na Javorniku. Delala je osemdeset let, zdaj pa kot ena izmed največjih zanimivosti, ki bi ji celo v Evropi težko našli enako, čaka, da jo bodo razstavili in kot enkratni tehnični unikat postavili na primerno mesto ob jeseniški Železarni. Poslovodni odbor železarne se je že strinjal, da se žična turbina

ohrani, čeprav bo prestavitev terjala kar precejšnja sredstva. In prav bi bilo, saj je resnično izjemna.

Ceprav je po videzu podobna Peltonovim turbinam mednje ne sodi, ker ima namesto značilnih eliptičnih lopatic po vsem obodu žlice ali korice. Ta turbinski velikan, s premerom kolesa 9 metrov (običajno kolo meri 1 meter) in tremi šobarni v skupni teži 90 ton in močjo 1.800 KM je verjetno edini te vrste v Evropi. Skupaj z ostalimi turbinami je polnih osemdeset let poganjala lahke in srednje valjalne proge. Male turbine so poganjale valjnice, kovačnico, žage, ventilatorje in služile za posamezne pogone, pozneje pa so to naloge prevzeli elektromotorji.

Javorniški turboagregat je bil namenjen za pogon težke Lantove trojke za valjanje debele pločevine za

Leonhardova turbina, imenita varski izdelek, s premerom 9 metrov in težo 95 ton je v valjarni železarji na Javorniku. Pred kratkim so ustavili ...

izdelavo oklopnih plošč za vojne in za izdelavo kotlova. Valji trojki so bili dolgi 3.000 milimetrov in teži 800 milimetrov premera. Z njimi so valjali klade do 4.400 kilogramov teže, tiste klade, ki so jih predhodno segrevali v pečeh na regenerativnem kurjavu. Kasneje so vgradili elektrone.

Osemdeset let je dolga doba, za javorniškega velikana, ki mu za radi izjemne velikosti ni para. Pred stavlja pravo tehnično znamenito in enkratno zanimivost, ki bo vredna na občudovanja še zdaj, ko je vredna pokoju. Zato lahko pričakujemo, da turbinе ne bodo razrezali za staro železo, ampak jo prestavili drugam, da se jih bodo lahko čudili in jo občudovali tudi tisti, ki so se rodili v dober tehnike in elektronike.

D. Sedej

Na planini je luštno bit'

Uskovnica — Ljudje pravijo, da mora človek ljubiti planino, če želi na njej živeti. »Res je tako,« pravi Ivanka Zupanc, po domače Oreharjeva mama iz Loma.

Pred petintridesetimi leti jo je ljubezen pripeljala na Uskovnico, kjer sta si z možem uredila prijeten dom. Vse do danes je Ivanka zapustila planino le, ko je odšla na delo v hotel na Pokljuki. Čistila je in prala, mož je skrbel za pošto. Pa je že dolgo tega. Pred več kot dvajsetimi leti ji je umrl mož in ostala je sama na planini. Hišica je majhna, a kljub temu je dovolj dela. Poskrbeti mora še za kokoši in krave, za zelenjavno in krompir. Sama si naredi še skuto in sir.

Ivana pravi, da je najhuje pozimi. Takrat zapade tudi do tri metre snega. Prvi sosedje pa so šele na Rudnem polju. Pozimi je tudi že slišala volkove tuliti, a videnia jih še ni. Pravi, da strahu ne

pozna. Res je, da življenje na planini ni lahko, le treba se je navaditi na vse.

Oreharjeva mama je planino vzljudila. Kljub letom, kmalu jih bo osemdeset, planine še ne bo zapustila. Seveda, če bo le še tako trdnega zdravja kot doslej.

T. Bilbija

**ŽE SEDAJ MISLITE NA
HLADNE ZIMSKE DNI –
OSKRBITE SE S KURJAVO!
NUDIMO VAM
BRIKETE – UVOZ IZ NDR**

KALORIČNE VREDNOSTI cca. 4800 ccal/h
PRIMERNE ZA VSE VRSTE PEĆI
KOLIČINE SO OMEJENE IN PONUDBA VELJA
DO RAZPRODAJE

NAROČILA IN VPLAČILA SPREJEMAJO
PRODAJALNE:

- KURIKO — NAKLO tel. 47-000
- ŽELEZNINA — RADOVLJICA tel. 75-670
- ŽELEZNINA — BLED tel. 77-359
- UNIVERSAL — JESENICE tel. 81-484
- MERCATOR — ŽELEZNINA — TRŽIČ tel. 50-894

NAROČILA IN VPLAČILA SPREJEMAJO TUDI V
KRANJU,
GREGORČIČEVA 8 (STARA SAVA),
OB SREDAH, OD 13.—18. URE.

90 MERKUR KRANJ

Komunalno, obrtno in gradbeno podjetje Kranj z n. sol. o. Kranj, Mirka Vadnova 1

TOZD GRADNJE b. o.

ponovno razpisuje po 130. členu Statuta, individualnega poslovodnega organa

VODJE TOZD GRADNJE

za mandatno dobo štirih let.

Za opravljanje teh del in nalog zahtevamo, da kandidat poleg splošnih pogojev, ki so določeni v zakonu in družbenem dogovoru, izpoljujejo še naslednje:

- visoko izobrazbo gradbene smeri, tri leta delovnih izkušenj na odgovornih delih in strokovni izpit,
- da ima organizacijske sposobnosti,
- da izpoljuje ostale pogoje iz družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike občine Kranj.

Kandidati naj pošljajo pismene prijave z življenjepisom in dokazili o strokovni usposobljenosti in izpolnjevanju drugih zahtevanih pogojev v roku 15 dni od dneva razpisa na naslov: KOGP Kranj, Ulica Mirka Vadnova 1 s pripisom »za razpisno komisijo za imenovanje vodja TOZD gradnje«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili 30 dni po izteku roka za prijavo na objavljeni razpis.

TOZD KOMUNALA b. o.

objavlja naslednja prosta dela in naloge

KANALIZER NA ČISTILNI NAPRAVI NA SAVI — 2 delavca

Pogoji: Osemletka in priučitev za navedena dela. Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s poskusnim delom dva meseca.

TOZD OPEKARNE b. o.

objavlja naslednja prosta dela in naloge

ELEKTRIČAR I — 1 delavec

KLJUČAVNIČAR I — 1 delavec

Pogoji: Poklicna šola ustrezne stroke in eno leto delovnih izkušenj. Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s poskusnim delom tri mesece.

KLJUČAVNIČAR II — 2 delavca

Pogoji: Poklicna šola ali priučen delavec kovinske stroke (ključavničar, varilec ipd.). Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s poskusnim delom dva meseca.

DS SKUPNE SLUŽBE

Vabimo k sodelovanju nove sodelavce za dela na področju AVTOMATSKIH OBDELAV PODATKOV s srednjim, višjo ali visoko izobrazbo smeri računalništvo. Zaželeno so delovne izkušnje.

Želimo zaposlititi delavce, ki bi se radi s kreativnim in strokovnim delom uveljavili na področju uvajanja oz. dograjevanja računalniško podprtga informacijskega sistema.

IZVAJANJE ZAHTEVNEJŠIH ANALIZ IN PLANOV — 1 delavec

Pogoji: visoka izobrazba ekonomski ali komercialne smeri in dve leti delovnih izkušenj. Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s poskusnim delom tri mesece.

Kandidati za zgoraj objavljena prosta dela in naloge naj pošljajo vloge na naslov: KOGP Kranj, Mirka Vadnova 1, kadrovska služba. Rok za prijavo je 8 dni od dneva objave.

Komisija za delovna razmerja pri OSNOVNI ŠOLI BRATSTVO IN ENOTNOST KRANJ, Tončka Dežmana 1

razpisuje prosta dela in naloge za nedoločen čas od 1. 9. 1986 dalje

— UČITELJA MATEMATIKE — FIZIKE
— ŠOLSKEGA PEDAGOGA

Kandidati morajo imeti izobrazbo ustrezne smeri. Prijave z dokazili o usposobljenosti pošljite v 8 dneh po objavi; o izbiri pa boste obveščeni v 30 dneh.

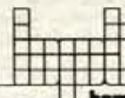
**OSNOVNA ŠOLA HEROJA GRAJZERJA
TRŽIČ**

Komisija za medsebojna delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge:

1. Učitelja tehničnega pouka s polovičnim delovnim časom, za določen čas od 1. septembra 1986 do 31. avgusta 1987.
2. Snažilke s polnim delovnim časom, za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljajo najkasneje do 20. avgusta 1986 na naslov: Osnovna šola heroja Grajzera Tržič, komisija za delovna razmerja.

bombažna predilnica in tkalnica tržič

razglaša

naslednja prosta dela in naloge na podlagi 10. čl. Pravilnika o delovnih razmerjih ter v skladu z 21. čl. Zakona o delovnih razmerjih

V TOZD Oplemenitilnica

»VODENJE ADJUSTIRNEGA ODDELKA«
(1 oseba za nedoločen čas)

Pogoji:

1. 4-letna srednja šola tekstilne kemijske ali ustrezone tekstilne šole
 - znanje s področja skladiščenja
 - 1 leto delovnih izkušenj
2. Mojstrska šola ali ustrezena poklicna šola
 - znanje s področja skladiščenja
 - 4 leta delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili o izobrazbi in potrdilom o stanovanju sprejema kadrovski oddelek 8 dni od dneva objave.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po roku za vložitev prijav.

DEŽURNI VETERINARI

od 8. 8. do 15. 8. 86

za občini Kranj in Tržič

Od 6. do 22. ure
Živinorejsko-veterinarski zavod Gorenjske, tel. 25-779 ali 22-781, od 22. do 6. ure pa tel. 36-121

za občino Škofja Loka
VODOPIVEC DAVORIN, dipl. vet., Gorenja vas 186, tel. 68-580
KRIŽNAR MIRO, dipl. vet., Godešič 134, tel. 62-130
za občini Radovljica in Jesenice
GLOBOČNIK ANTON, dipl. vet., Lesce, Poljska pot 3/a, tel. 74-629

**Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE LUCIJAN SELJAK KRANJ**

objavlja prosta dela in naloge:

1. PEDAGOGA

Pogoji: diplomirani pedagog

2. SNAŽILKE — dve delavci

Pogoji: končana osnovna šola

Z delavci bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Nastop dela 1. 9. 1986.

Prijave z dokazili naj kandidati pošljajo v 8 dneh na naslov Osnovna šola Lucijan Seljak, Šolska 3, Kranj. O izbiri pa bodo obveščeni v 15 dneh po objavi.

**REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA PRAVOSODJE
IN UPRAVO ZAPORI LJUBLJANA, Pavšetova 5**

Komisija za delovna razmerja objavlja za nedoločen čas dela in naloge

VEČ POOBLAŠČENIH URADNIH OSEB (PAZNIKOV)
za delo v organizacijski enoti v Radovljici in v Ljubljani.

Poleg splošnih pogojev navedenih v 156. členu Zakona o sistemski državne uprave in o IS Skupščine SRS ter o republiških upravnih organih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje: srednješolska izobrazba družboslovne ali druge ustrezeni smeri — starost do 27 let.

Vsi kandidati morajo aktivno obvladati slovenski jezik in imeti odslužen vojaški rok.

Zavarovalna doba se pri objavljenih delih šteje s povečanjem tako, da se vsakih 12 mesecev dejanskega dela šteje za 16 mesecev zavarovalne dobe.

Pismene prijave z življenjepisom pošljite na zgornji naslov v 15 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteklu roka za prijave.

ALPETOUR

**ALPETOUR
KOČA STARI VRH**

vabi v nedeljo 10. 8. ob 15. uri na
»VESELO RAJANJE«.

Igral bo ansambel STRMINA. Del sredstev zbranih od prireditve bo namenjeni pomoći za asfaltacijo ceste proti Javorjam in Četini Ravni.

GIP GRADIS LJUBLJANA TOZD Lesno ind. obrat

objavlja prosta dela in naloge:

1. ORGANIZIRANJE IN VODENJE DEL V OE LESNO STAVBARSTVO

Pogoji: Diplomirani inženir gradbene ali lesarske šole s 3-letnimi delovnimi izkušnjami. Poskusno delo traja 3 mesece.

2. ZAHTEVNA FINALIZACIJSKA OPRAVILA

Pogoji: KV pleskar s 6-mesečnimi delovnimi izkušnjami. Poskusno delo traja 1 mesec.

3. ZAHTEVNO VZDRŽEVANJE STROJEV

Pogoji: KV strojni ključavničar s 6-mesečnimi delovnimi izkušnjami. Poskusno delo traja 1 mesec.

Delo se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj vlože pismene ponudbe do 14. 8. 1986 z ustreznimi dokazili na naslov GRADIS TOZD LIO Škofja Loka, Kričevska 56.

LIP Bled, TO lesna predelava PODNART ODBOR ZA DELOVNA RAZMERJA objavlja prosta dela in naloge:

1. MANIPULANT ŽAGANEGA LESA NA SKLADIŠČU

Pogoji: IV. stopnja zahtevnosti dela lesne smeri in 1 leto delovnih izkušenj na skladišču žag. lesa

2. VEČ DELAVEV ZA UPRAVLJANJE LESNOOBDELVALNIH STROJEV

Pogoji: končana III. ali IV. stopnja zahtevnosti dela lesne smeri

Kandidati naj pošljajo prijave do 19. avgusta 1986 na naslov: LIP Bled, TO lesna predelava Podnart, Podnart 33, 64244 Podnart. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po zaključku razpisa.

Prodam mledo KRAVO, po izbiri, dobre mlekerica. Kupim gumi voz s kovinskim ogrodjem in ravne CEVI za puhalnik teifun. Gašperšič, Mišeča 4, Telefon 79-449 12338
Prodam KRAVO s teletom. Posavec 124, Podnart 12339
Prodam eno leto stare KOKOSI nesnice za zakol ali nežalno rejo. Marija Progačar, Sp. Gorje 43 12340
Prodam 2 BIKCA, stara 6 tednov. Britof 338. Telefon 39-424 12341
Springer SPANJELE z rodovnikom, stare 6 tednov, prodam. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Ivan Burgar, Počrka 73, Mavčiče 12342
Prodam KOBILO, 4 leta staro, težko 500 kg, vajeno kmečkega dela. Razgledna 14, Bled 12343
Prodam TELETA, težkega 110 kg. Riharščik Milena, Bukovica 13, p. Selca 12477
Prodam PRAŠICE, težke 30–35 kg. Stanonik, Vincarje 26, Šk. Loka 12478
Prodam dve KRAVI, visoko brejo in brejo, ter PITANCA starega pol leta. Binkelj 7, Šk. Loka 12479
Prodam delovno KOBILO. Tel.: 61-968 12480
Prodam TELICO in KRAVO za pleme. Visoko 39. 12481
Prodam TELICO simentalko staro 12 mesacev. Černilec, Ulica 26. julija št. 12. Naklo 12482
Prodam dva BIKCA simentalka, stari tri in pet tednov. Bukovic Oto, Svet Matjaž 2, p. Selca 12483
Prodam mladične pasme OVČAR. Pungert 18, Šk. Loka 12484
Prodam PUJSKE, težke okrog 20 kg. Oman, Zmeneč 12, Šk. Loka 12485
Prodam PRAŠICE za rejo. Dolenja vas 21, p. Selca 12486
Prodam PRAŠICE, težke 40 kg, dobre reje. Sp. Brnik 60 12487
Oddam mlade PSIKE mešance, mešance pasme. Sp. Gorje 80/B 12488
Prodam mlado jalovo KRAVO in betonsko ŽELEZO 10 mm. Sp. Brnik št. 12489
Prodam TELIČKO simentalko za rejo ali zakol. Kubelj, Zapože 33, p. Vodice 12490
Prodam tretjič brejo KRAVO in dve JUNICKI simentalki, star 6 tednov. Srednja vas 6, Begunje 12491
Prodam TELICO simentalko po izbirni, starost do enega leta. Rezar, Hraše 6, Lesce 12492
Prodam 6 tednov starega BIKCA. Podrečje 48 12493
Prodam 14 dni starega TELIČKA (bilka) simentalca ali menjam za TELIČKO. Studen, Cerkljanska Dobrava 31, p. Cerkle, tel.: (061) 841-349 12494
Prodam TELIČKO za rejo. Zg. Brnik 61, p. Cerkle 12495
Prodam TELICO montafonko, 8 mesecov brejo. Sp. Brnik št. 1, tel.: 42-935 12496

lokali

Iščem PROSTOR za obrtno delavnico, lahko tudi potreben popravila, po možnosti v okolici Škofje Loke. Igor Zvenik, Poljanje 66, Škofja Loka 12216
vozila

Prodam malo karamboliran BMW 2002. Oblak, Jamska 37, Mavčiče 12124
Prodam GOLF diesel S poket, letnik 84. Telefon 68-412 12185

Prodam WARTBURG karavan, voren, neregistrirana. Rudi Čater, J. Puherja št. 1 – Kranj 12187

Prodam SIMCO 1005 LS, letnik 77, 72.000 km, registrirana, dinitrol 84, motor obnovljen 85, potrebna obnova blatnikov in dušilca. Ogled od 15. do 19. ure, H. J. Vidmarjeva 2/A, Kranj 12191

Prodam VW letnik 1976. Kalan, Poljska 6, telefon 70-225 12261

Prodam dobro ohranjeno ZASTAVO 760 LE, letnik 82. Telefon 27-069, služba telefon 22-268 12262

Prodam JUGO 45 star dve leti. Šučeva 17, Kranj, Primskovo, telefon 22-268 12263

Prodam RENAULT 4 TLS, prevoženih 72.000 km, cena 44 MIO. Informacije po telefonu 25-591 popoldne 12264

Prodam dobro ohranjeno ZASTAVO 750, letnik 1979, registrirano do maja 1987. Telefon 26-550 12265

Ugodno prodam obnovljeno ŠKODA 110 L, letnik 1975. Pot na Jošta 44, Kranj 12266

Ugodno prodam obnovljeno ZASTAVO 101. Snedec Bojan, Sr. Bela 43, telefon 45-229 12267

Ugodno prodam MOTOR avtomatik A3 MS. Britof 78, Kranj 12268

Prodam MOPEZ Tomos za 4,5 SM. Ogled petek, sobota, Primskovo, Ježerska 23 12269

Prodam AVTOBIAZCI A 112. Beton, Hotemaže 70, Predvor 12270

Prodam ZASTAVO 750, karambolirana, celo ali po delih. Podbrežje 5 12271

Prodam ALFA 33, 1,5, letnik decembra 84. Telefon 83-046 12272

Prodam MERCEDES 200 D repaš, letnik 67. Sajovic, Britof 34, Kranj 12273

Prodam starežo ZASTAVO 750, obnovljeno, registrirano do aprila 87 ali zamenjam z doplačilom za letnik 85. Hraše 12/A, Lesce 12274

Prodam FIAT 750, letnik 73, registriran do 30. januarja. Petermeli Marjan, Cesta XXXI, div. 148, Žiri 12275

Prodam Z-101, letnik 74, prva registracija 76, registriran do 5. 5. 87, prodan celo ali po delih za 15 SM. Partizanska 5, Bled 12276

Prodam JUGO 45, letnik 81, prevoženih 45.000 km. Jazbec Stane, Lesce, Savska 4. 12277

Prodam VISO 11 RE, staro eno leto, 10.000 km, opremljeno VESPO PX, 200 E z veliko opreme, novo, prodam. Telefon 77-996 po 8. uri zvečer. 12278

Prodam Z-101, letnik 78. Šifrer Majda, Cnrgrob 4, Žabnica 12279

Dve cross JAMAHI JZ 125, deklarirani, eno vozno, drugo razstavljeni, prodan ali zamenjam za APN 6 po dogovoru. Niko Kordež, Kropa 128. Telefon 79-530 12280

Prodam R 4, letnik 80, registrirano do maja 87. Betonova 44, Kokrica 12281

Prodam Z 101 M, letnik 80, 56.000 km. Rozman, Krize 72 12282

Prodam Z 750, letnik 77. Tone Kavar, Lahovče 3 12283

Prodam R 4 TL, letnik 78. Telefon 21-013 12284

Osebni avto ŠKODA, 120 LS, letnik 80, prodam. Štefan Kunzelj, Zg. Gorje 94 12285

Prodam ZASTAVO 101, letnik 76, 67.000 km, registrirana in dobro ohranjena. Julij Ulčar, Bokalova 12, Jesenice 12286

Prodam LADO 1300 S, letnik 84. Jozef Štular, Posavec 144, Podnart 12287

ZASTAVO 750 LE, letnik 84, proda Bešter, Žirovnica. Telefon 80-024 12288

FORD Capri, letnik 70, registriran do julija 87, prodam, cena 45 SM. Radivoj Glavendetič, C. v Rovte 6, Jesenice 12289

Prodam Z 101, letnik 77, registrirano do 2. 2. 87. Avto je nevozen. Mežek Skumavec, Aljaževa 20, Mojstrana 12290

Prodam GOLFA GTL, bele barve, letnik 81, za 175 SM, brezhiben. Telefon 79-060 od 16. ure dalje 12291

Prodam R 18, letnik 81, prevoženih 50.000 km, cena 1.700.000 din. Telefon 60-130 12292

FORD fiesta, letnik 79, prodam. Dejavka 14, Mojstrana 12293

Prodam DIANO 6, letnik 77, registrirano do 2. aprila 87, prevoženih 84.000 km, cena 23 SM. Ogled popoldne. Blejska dobrava 141 12294

Prodam dodatno opremljen APN 6. Telefon 42-087 12295

Prodam Z 101, letnik 84, ugodno, prevoženih 27.000 km. Telefon 83-723, popoldne 12296

Prodam vodno hladen DIESEL, motor za TAM. Mandelc, Grabče 7, Zg. Gorje 12297

Prodam VW 1303 S, letnik 74, registrirano do avgusta 87. Potočnik, Črničev 19/c, Brezje 12298

Nujno, ugodno prodam, novega TORIJA, 20% cene. Marinka Soklič, Jelovška 36, Bohinjska Bistrica 12299

Prodam R 4, letnik 83 in ZASTAVO 750, letnik 76, vse dobro ohranjeno. Telefon 22-525 in 24-434 12300

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 83, november. Mlaka pri Kranju 98 12301

Prodam MOTOR MZ ETZ 250, letnik 84, z disk zavoro. Bogdan Jurajevič, Mlaka pri Kranju 12 12302

Prodam dobro ohranjeno Z 1300 DE LUX, motor generalno obnovljen. Telefon 70-366 12303

VW KOMBI, odprt, letnik 77, vzdrževan in dobro ohranjeno, prodam. Slavko Šmid, Hraše 9, Lesce 12304

R 4 GTL, letnik avgust 83, 30.000 km, prodam. Telefon 77-040 po 16. ur 12305

Prodam VISO 11 RE, staro eno leto, 10.000 km, opremljeno VESPO PX, 200 E z veliko opreme, novo, prodam. Franc Mulej, Krnica 77, Zg. Gorje 12306

Prodam OPEL KADET, letnik 67, odlično ohranjeno, registriran in dva FIATA 850, italijanska, nevozna. Alojz Avsenik, Letališka 12, Lesce 12307

Prodam ŠKODO 100 L, rdeča barve, registrirano do julija 87. Cena po dogovoru. Sonja Fajfar, Triglavská 21, Bled na Rečici 12308

Ugodno prodam R 4, letnik 76, registriran do aprila 87. Tel.: 61-500 12426

Prodam R 4, letnik 77. Tel.: 77-966 12427

Poceni prodam Z 750, letnik 73, potreben popravila ali za rezervne dele, zamenjam ga tudi za manjšo tovorno prikolico. Pristava 107, vrstne hišice 12428

Prodam 126 P, letnik 78. Proleatarska 7, stanovanje 20, Tržič. Tel.: 50-040, int. 29, dopoldne 12429

Prodam 850 special, letnik 71. Jože Obad, Žiganja vas 13, Duplje 12430

Prodam dobro ohranjeno Z 126 P, letnik 83, 18.000 km. Tel.: 27-804 po 16. uri 12431

Prodam zadnji POKROV za peugeot 204. Tel.: 50-571, int. 207 12432

Prodam Z 750 SC, letnik 81, registriran do julija 87. Ogled popoldan. Štefan Zupanc, Jelovška 21, Bled 12433

Prodam Z 101, letnik 76 z IRM motorjem, še v garanciji. Tel.: 75-970 12434

Prodam 8 mesecev starega GOLF-AJX diesel. Moškon, Forme 18 12435

Prodam ZASTAVO 101 SC, letnik 80, 71.000 km, registrirano celo leto, za 55 SM. Tel.: 70-086 12436

Z 13 SM prodam kleparsko obnovljen, neregistriran 125 PZ, letnik 72. Lazar, Rožna dolina 19, Lesce 12437

Prodam Z 750 LUX, letnik 77. Tel.: 77-985 12438

Prodam avto FIAT 126 P, letnik 79, registrirano do marca 87. Rezar, Hraše 6, Lesce 12439

Prodam avto R-6, letnik 76, registriran do avgusta 87. Rezar, Hraše 6, Lesce. Tel.: 24-418 12441

Prodam KOMBI betford 8 in 1. Tel.: 39-413 12442

Ugodno prodam Z 750, letnik 70, registrirano do julija 87. Mateja Zajc, Forme 12, Žabnica 12443

Prodam dobro ohranjeno ZASTAVO 750 SC, letnik 79; cena je ugodna. Niko Jurčič, Partizanska 23, Tržič 12444

Prodam Z 750, letnik 83. Ogled v soboto. Marta Zalokar, Cankarjeva 28, Radovljica 12445

Prodam MOTOR in MENJALNIK ter ostale rezervne dele za R 4. Tel.: 57-148 po 19. uri 12446

Ugodno prodam nov JUGO 55 E. Langusova 37, Radovljica 12447

Prodam R 4 GTL, letnik 83. Tel.: 69-136, popoldan 12448

Prodam FIAT 750. Tel.: 39-661 12449

Prodam AUDI 100 GL, letnik 72, ohranjen, cena 50 SM ni dokončna. Tel.: 28-647 12525

Poceni prodam FIAT 850. Ogled vsak dan po popoldne. Pirc, Partizanska 46, Škofja Loka 12526

Prodam MOPED 15 SLC, Vinko Zavrl, Lahovče 1, Cerkle 12309

Prodam OPEL Ascona, letnik 77. Telefon 46-007 12310

Prodam karambolirano Z 101, letnik 77 ter 120-basno HARMONIKO Melodija. Starc, Hrastje 234 12311

Poceni prodam ŽABO GS in

Sprehod po smrdljivih kranjskih »klozetih«

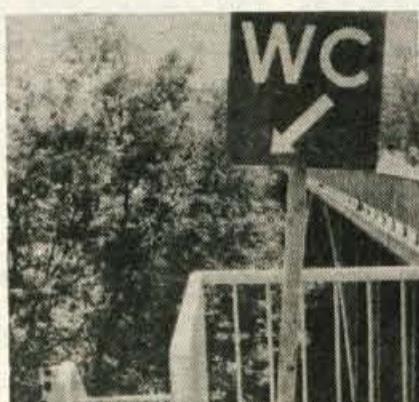
Stranišče je gospodarjevo ogledalo

Kranj, 5. avgusta — Na kmetih pravijo: stopi v hlev in videl boš, kakšen imajo red v kuhinji; mi pa smo se v kratkem spreghodu po kranjskih straniščih, od avtobusne postaje do Zlate rive, prepričali, da so prostori, kamor hodi še gospoda peš, resnično gospodarjevo ogledalo.

Stranišče na avtobusni postaji: pakji so po stropu in kotih zapredli že kar precej pajčevin, na tleh se v luži kopljeno cigaretni ogorki, iz pločevinaste škatle za poteg vode visi zverižena žica, zračniki so preproste lunkje, mila ob umivalniku, prav tako pa tudi ne človeka, ki bi pobiral po deset dinarjev, kakor piše ob vstopu v najbolj »intimni prostor«.

Stranišče v bifeju na avtobusni postaji je (v torek ob 12.30) najboljši primer, kako takšen prostor ne bi smel izgledati. Po tleh pravčata poplava, školjka je brez pokrova, ni ne papirja in metlice ne mila in ogledala pri umivalniku, vrata se ne zapirajo, na njih je v izbranem besednjaku srbohrvatskega jezika napisano vse mogoče in nemogoče. »Taksista Miloš in Tone sta špajona policije. Pazite se jih! In potem še obvezni »jebem ti...« Eno od besedil je nacionalistično obarvano: »Kosovo republik mora da bude!« Nekdo je na vratna krlila izpisal mero svojega klinca — in potem se tekmovanje nadaljuje: vsak prida še kakšen centimeter...

V snack baru, v stavbi kranjske kino dvorane, je moško stranišče dokaj čisto, okno je odprto, WC se stalno zrači, vsi pripomočki (papir, metlica) so na mestu, ogledalo je, vendar kaže le v osrednjem delu, mila in papirja za roke ni. Žensko stranišče je zaprto, na vratah pa piše, da se ključ dobri pri točilnem pultu.

Edino javno stranišče v Kranju je pri kokškem mostu (v bližini pošte), in še to je odprto le od 7. do 14. ure.

V samopostrežni restavraciji poleg kina Center nič posebnega. V moškem WC-ju je umivalnik brez (dobre) pipe. Žensko stranišče je brez zapiralja, umivalnik brez mila, papir leži tudi po tleh.

So gostje **restavracije Park**, bolj znane z imenom Brioni, res med največjimi packi v Kranju? Ob našem obisku v torek okrog poldneva je v moškem stranišču za malo potrebo ležal papir na tleh, na umivalniku, v pisoarjih; v enem od njih je bilo tudi za ducat cigaretnih ogorkov. Po vsem tem, kar smo videli in vonjali, si nismo upali pogledati še v »klozet« za veliko potrebo.

V Globusu smo namenoma vstopili v moško in žensko stranišče in sodeč po torkovem izgledu bi lahko

dejali, da so ženske celo večje pakke kot moški. Školjki sta bili od vseh stranišč, kolikor smo jih videли, v ženskem WC-ju v Globusu najbolj (sveže) zasvinjani. Pokrov ene od školjki leži v kotu, ročka za papir je polomljena, krpa za čiščenje je nedaleč proč od umivalnika.

Na najbolj urejeno moško in žensko stranišče smo naleteli v **hotelu Creina**. Vse je bilo čisto, pripomočki na svojem mestu, le nekaj luči ni svetilo in tudi tistega, za stranišča značilno zoprneg smradu ni bilo, tako da smo kar lažje dihalo.

Verjamete ali ne — packi so tudi na **občini**. Ne vemo, ali tisti, ki so tam zaposleni, ali ljudje, ki hodijo tjakaj po opravkih. Ogledali smo si stranišča v dveh nadstropjih, le redko je bilo v redu. V enem smo našli na tleh kar precej papirja, v drugem nič kaj čisto školjko, v tretjem školjko brez pokrova, v četrtjem vrata brez zapirala.

Pregovor slab začetek — dober konec tokrat ni obveljal. Če smo pri **Bučarju** le vihali nos, ker nihče brčas že kar precej časa ni temeljito dregal z metlico v dno školjke (tako kot smo pri vojakih — z žico ali z rokavicami), smo pri **Zlati ribi** že lovili sapo. V (edinem) stranišču na počep, kjer je treba spremno lovit približno desetcentimetrsko lunkjo, smo videli človeške ostanke še kje drugje kot ob lunkji. Za okras so poskrbeli še pajki, steklo v oknu je razbito, vrat ni mogoče zakleniti, umivalnik je brez mila in ogledala.

Če ste uspeli, ob vseh teh vonjavah, ki vejejo iz sestavka prebrati do konca, se brčas strinjate, da smo kar veliki packi in da nam je za čistočo bolj malo mar!

Se smradil in pačil:
C. Zaplotnik

Mladi iz La Ciotata v Kranju

Prelepa sta Bled in Bohinj

Kranj — Danes so obisk v Kranju zaključili mladi iz La Ciotata, iz podbratene mesta Kranja. Devetindvajset članov odbojkarskega kluba si je v tem času ogledalo Kranj in okolico, popeljali so se na Jezersko in Ljubelj, v Preddvor in Postojno. Občudovali so lepote Bleda in Bohinja, še najbolj jim je bil všeč slap Savica. Odigrali so tudi prijateljsko tekmo s člani odbojkarskega kluba

Triglav iz Kranja. Žal jim je le, da je večina članov še na počitnicah.

Vsi so bili navdušeni nad toplim in prisrčnim sprejemom Kranjčanov. Želijo si, da bi do takih srečanj prišlo še večkrat, da bi to tradicionalno sodelovanje razširili. Lepote Gorenjske namreč želijo spoznati tudi pozimi.

T. Bilbija
Foto: F. Perdan

Michel Locatelli je že enajstič zapored v Kranju. Pravi, da je zanj najbolj zanimivo opazovati razvoj našega mesta, ki postaja pravo industrijsko mesto.

Pobrateni Francozi so ob pomoči Petre Škofic in prevajalki Metke Kokole v Kranju preživel osem zanimivih dni.

ORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

V. d. glavnega urednika
in odgovorna urednica:
Leopoldina Bogataj

Ustanovitelji Glas občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Novinarji: Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Jože Košnjek, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Žalar, Danica Zavrl-Zlebih in Vilma Stanovnik — Fotoreporter: Franc Perdan — Tehnični urednik: Marjan Ajdovec — Lektorica: Nataša Kranjc — Samostojni oblikovalci: Igor Pokorn — Montaža in reprofotografija: Nada Prevc, Lojze Erjavec in Tone Guzelj — Predsednik izdajateljskega sveta Boris Baydev (MS-ZKS za Gorenjsko) — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komerciala, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnilna 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Naročnilna za II. polletje 2.600 din.

GLASOVA ANKETA

Imate pivo, radensko, stil ...

Kranj, 5. avgusta — Vsemogoče nam zračuna statistika. Tudi to, s čim si v teh pasje vročih dneh najpogosteje tešimo žejo. Slovenci v teh poletnih mesecih več kot običajno segamo po pivu, sadju in osvežilnih pijačah, manj po vinu in žganih pijačah, manjša kot običajno pa je tudi potrošnja kruha in mesa, kar je razumljivo, saj je precej ljudi tudi na letovanju ob morju. Tudi v gostilnah je potrošnja manjša, razen v turističnih krajih z večjim obiskom domačih in tujih gostov. V štirih gorenjskih trgovinah in gostilnah smo preverili, če je ugotovitev statistike točna.

Mira Škulj, poslovodkinja trgovine v Dolenjih vasih: »Mirne duše lahko povem, da smo v teh vročih dneh prodali enkrat več piva in radenske kot običajno. Nadpovprečno je povpraševanje po sladoledih, pri stilu, swingu in sadju pa povpraševanje ni dosti večje od običajnega. Mogoče so izjema hruške in grozdje. Sokov ne gre posebej veliko. Le ob izletih povečanakup. V tem oziru je vročina za nas kar dobra, saj več prodamo, naspoloh pa opažamo, da ljudje ne gledajo dosti na denar, če je treba pogasiti žejo.«

Marjana Gortnar, Diskont ABC Loka v Podlubniku: »V vročih dneh prodamo pivo, radenske in stilna najmanj za 70 odstotkov več. Večje je povpraševanje tudi po raznih

sirupih, medtem ko je po ostali pijači in tudi po hrani povpraševanje manjše. Naspoloh pa se pri nas v diskontu, ki je sicer vedno dobro obiskan, pozna čas dopustov. Ljudi niso doma in to se bo poznalo še ves avgust.«

Ivica Francelj, poslovodkinja Živiline gostilne pri kolodvoru v Kranju: »Vročina in dopusti pri nas promete ne povečajo, ampak ga celo zmanjšajo. Naši gostje so iz bližnje okolice in večina teh je na dopustu, na promet od potnikov na železnici in po cesti pa prav veliko ne računamo. Sicer pa se nad prometom ne pritožuje. Letos so nam plan povečali za 90 odstotkov, pa ga vseeno presegajo.«

Anka Orehar, poslovodkinja trgovine na Zlatem polju v Kranju: »Vročina in dopusti imajo za nas dvojni učinek: negativnega in pozitivnega. Med letnimi dopusti vsako leto prodaja na splošno pada. Kruh in mleko nam vedno ostajata. Porastje pa nakupi piva, radenske, vseh vrst sokov, swinga in stilu. Ocenjujem, da dosegla porast okrog 30 odstotkov. Večje je tudi povpraševanje po jogurtih, sladoledih in sadju.«

J. Košnjek

Zabavna prireditev

Bohinj v času Zoisa

Bohinj, 6. avgusta — Če le ne bo dežja, bo ob koncu tedna v Bohinju nadvse veselo. V soboto bo tradicionalna kresna noč na Bohinjskem jezeru, v nedeljo pa prvič zabavna prireditev z naslovom **Bohinj v času Zoisa**.

Kresna noč se bo začela zvečer ob sedmih. Pred hotelom Jezero se bo predstavil pihalni orkester tovarne papirja iz Radeč s skupino mažoretk, na jezeru in ob njem bodo za-

Rešitev nagradne križanke 1. 8. 1986:

Praznik, oranžada, Bača, kes, čekalo, in, asolo, Nitra, Olaj, ekcem, gosenica, nat, Veselin, Sali, Rhone, Oto, Planina, nova, Lavater, Izida, ani, Akad, cikel, vinil, čeber, La, nabor, KA, Iran, Eol, asi, Kranj, ses, Arad, alt, dan, anio, endoskop, atentat

Prejeli smo 153 rešitev. Izbrani so bili:

1. nagrada 3000 din — PRINCIČ MARICA, Moše Pijade 4, Kranj

2. nagrada 2000 din — JEGLIČ CECILJJA, Partizanska 41, Škofja Loka

3. nagrada 1000 din — OBLAK BRIGITA, C. Tavčarja 7, Jesenice

7 nagrad po 500 din pa prejmejo:

LANGERHOLC VENCELJ IN BRIGITA, Podlubnik 335, Škofja Loka

JOCIF VERA, Mencingerjeva 1, Kranj

SOKLIČ ŠPELCA, Hotemaže 91, Preddvor

JOŠ FRANC, Vodnikova 1, Naklo

LEGAT JANEZ, Ljubljanska 21, Bled

PERNE ANDREJ, Mlakarjeva 24, Kranj

KERN IVAN, PTT Cerklje

goreli kresovi, v čolnih se bo vozila in igrala godba na pihala. Pod Skalco bodo nastopale folklorne skupine in mažoretke, tu pa bo potem tudi zabava s plesom.

Zabavna prireditev Bohinj v času Zoisa se bo začela ob treh popoldne s koncertom pihalnega orkestra pred hotelom Jezero in z igrami na Bohinjskem jezeru. Tri ekipe se bodo pomerile v žaganju 12 metrov dolgega debla, zbijanju splava s plavajočimi skodeli; drugi igri pa v lovju na lesene ribe z mosta sv. Janeza. Ob petih popoldne se bo tekmovalo nadaljevalo na prireditvenem prostoru Pod skalco. Tu se bodo ekipe pomerile še v prevažanju rude (kamenja) s samotežnimi sanmi, v vanju enostavnega železnega predmeta na poljskem ognjišču, v izdelovanju skodel, spravili sena, nošnjoščko s vodo na naglavni svitku po stopnicah okoli odras, kuhanju mleka na ognjišču in v oblačenju narodenine. Če bo rezultat po devetih igrah neodločen, bo o zmagovalcu odločila deseta preskušnja, v kateri bodo ekipe vlekle leseno žrd.

(cz)

murka